

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Biehl, Charlotta Dorothea.; forfattet af Charlotta Dorothea Biehl.
Titel Title:	<u>Den kierlige Mand : Comedie udi Fem Acter</u>
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kiöbenhavn : trykt hos Ludolph Henrich Lillies Enke, 1764
Fysiske størrelse Physical extent:	111 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

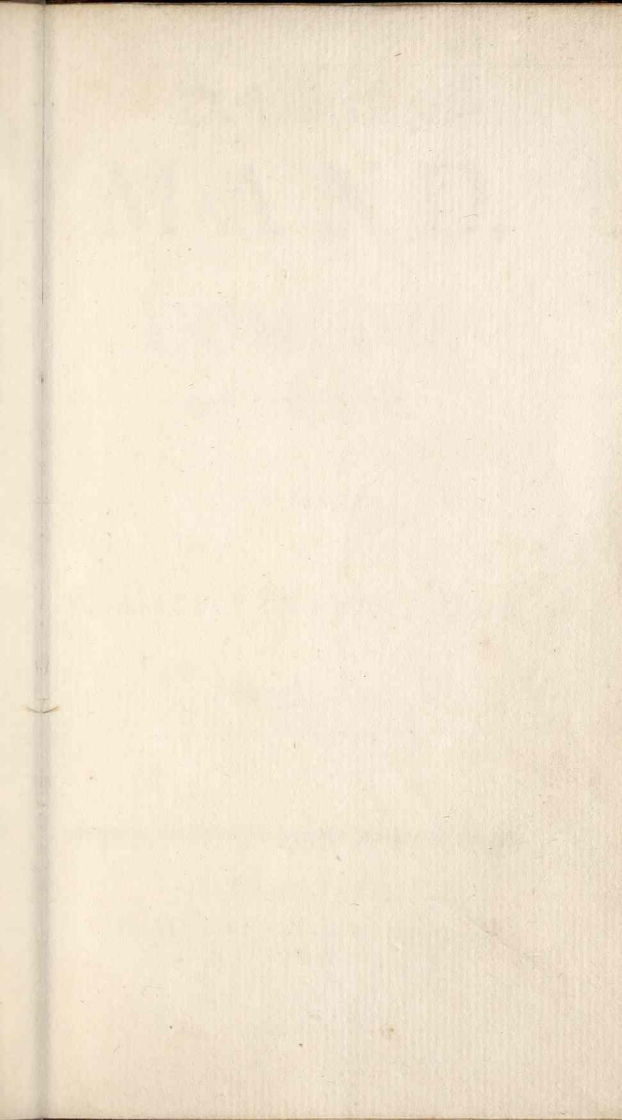
55, - 34.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130022039785

D.

E

1850

1850

Den kierlige
MAND.

COMEDIE

udi Fem Acter,

Forfatter

af

CHARLOTTA DOROTHEA BIEHL.

KIÖBENHAVN,

trykt hos **LUDOLPH HENRICH LILLIES** Enke.

1764.

Personerne.

- Leander. - - *Mr. Rose.*
Leonore. Hans Kone. *Ffr. Böttger.*
Hieronimus. Hendes Faêr-
broder. - *Mr. Örsted.*
Lucilia. Hans Daatter. - *Ffr. Rose.*
Leonard. Leanders Ven. *Mr. Reerslöv.*
Baronen. - - *Mr. Musted.*
Hendrick. Hans Tiener. *Mr. Londemann.*
Pernille. Leonores Kam-
mer-Pige. - *Ffr. Samuelsen.*

Skuepladsen er i Kiöbenhavn i LEANDERS
Huus.

Den kierlige Mand.

COMEDIE.

Förste Act.

Förste Scene.

Hendrick allene.

Jeg troer at Fanden selv har opfundet disse Baller, for at pine og plage os stakels Tienere. Det er ikke nok at vi maae staae heele Natten i Kulden, imedens Herkaberne springer omkring, men saa skal vi Dagen efter löbe fra Peder til Povel, for at spørge hvorledes Damerne befinde sig. I sær hos de nye Bekiendtskaber. Derfom der ikke gik nogle af de gamle af Møden ved den Leylighed saa var det en Tienere umueligt at bestride Arbeydet allene. Jeg har nu löbet saaledes omkring den heele Formiddag, og skal Ende her med at erkyndige mig om en Frues og Frökens Velgaaende som min

Herre har seet første Gang i Aftes, og siden de ere smukke tillige har været saa lykkelige at behage ham. De eneste Sportler der falder af ved slige Leyligheder er at en vel-skabt Karl som jeg kand faae nogle smaae Caretter hos Kammer-Pigerne. Min Herre har i sær befaleet mig at sætte mig i Gunst hos denne, thi han har efter mine Raad besluttet at give Konen Fortrinet, siden der er mindst Fare ved. Men da de allerede har været saa længe gifte at Manden lader hende gaae allene paa Bal saa frygter jeg at der er kommen os nogen i Forkiøbet, og det værste er at jeg har slet ingen Kundskab til Pigen. Men hvem kommer der? Hille Skam! troer jeg ikke det er Pernille.

Anden Scene.

Pernille. Hendrick.

Pernille.

Hendrick, er det dig!

Hendrick.

Min allerkiæreste Pernille! skal jeg finde dig her? Men tör jeg ogsaa troe mine egne Öyne? Jeg har været af den visse Tanke at en eller anden Slyngel havde snappet dig bort for min Næse.

Per-

Pernille.

Ney, jeg er desværre ikke gift! endnu. Strax efter du var reyst fra Fyen døde min Frue i Barselseng, hendes Syfter recomman- derede mig derpaa til min nu værende Frue som Fröken hvor jeg har været siden. Men hvad vil du her?

Hendrick.

Baronen min Herre, som var Frökenens Cavalier i Aftes paa Ballet, har sent mig hid for at spørge hvorledes Fruen og Frökenen befinder sig, og tillige forhøre om det maatte være ham tilladt at giöre sin Opvartning i Ef- termiddag?

Pernille.

Det kand jeg gierne give dig Svar paa uden at gaae ind til Fruen, jeg har været saa lykkel- lig at jeg har faaet hende paaklædt i Dag i Fiire Tiimer, men da der endnu er nogle Skiön- pletter og Ertzpinde som udkræve ald hendes Opmærksomhed til at faae vel anbragt, saa vil jeg ikke forstyrre hende med slige smaae Ting. Du kand altsaa hilse din Herre, og sige at Fruen og Frökenen befinde sig vel, og at vi tager imod alle Stands Personer.

Hendrick.

Det er got. Men siden jeg har været saa lykkelig at finde dig igien, saa fortæl mig dog hvorledes det gaaer dig, og om du er tilfreds her i Huuset?

Pernille.

Temmelig vel. Min Frue er gavmild og lader sig tildeels regiere af mig, hun har ikke meere end en Feyl, som gjør hende lidt latterlig, og i Fald jeg kand faae den udryddet hos hende saa skal der ikke findes en fuldkomnere Kone i den heele Bye.

Hendrick.

Hvad er da det for en Feyl?

Pernille.

Jeg vil nok sige dig det dersom du vil holde det hos dig selv; thi skulde nogen faae det at vide saa blev hun udleet af alle hendes Sælskabs Systre.

Hendrick.

Du veed jo nok at jeg kand binde for en fuld Sæk.

Pernille.

Endskiönt hun ligesom de fleeste af vore Fruer hverken bekymrer sig om sit Huus eller sine Börn, men pynter sig den halve Dag og bringer den övrige halve til med Visiter, Kort, Skuespil og Dands, saa har hun dog den naragtige Grille at elske sin Mand.

Hendrick.

Du vil bilde mig noget ind Pernille.

Pernille.

Ney det er som jeg siiger, og det ærgrer mig nok at det forholder sig saa.

Hen-

Hendrick.

Men hvad er det da for et Dyr af en Mand, siden han kand være elsket?

Pernille.

Ja det skal jeg have Möye med at kunde siige dig. Det er en Mand som giör hende alle optænkelige Fornöyelser uden at have nogle for sig selv, han föyer hende uden at lade sig regiere af hende, hans Kiærlighed er uden Mistanke, hans Fortroelighed uden Li-gegyldighed, kort sagt, han kand kaldes en kiærlig Mand.

Hendrick.

I men saa er han jo endnu galere end hun, og maaskee det du tager for Kiærlighed hos hende er inter andet end Erkiendtlighed.

Pernille.

Enten det er Kiærlighed eller Erkiendtlig- hed saa giver det ham dog et Herredømme over hende som slet ikke staaer mig an, og dersom jeg ikke sadte Hierte i hende saa lod hun sig næsten regiere af ham. Tænk nu en- gang hvilken Skam og Skade det ikke vilde være for mig: Jeg er ham ogsaa af den Aarsag saa fiendsk, at kand jeg finde Leylighed saa skal han berale mig det. Hans urimelige Op- försel volder at jeg er slet ikke nödvendig for min Frue. Thi dersom han endog vilde være saa gammeldags og elske sin Kone efter Fem

Aars Forløb, saa burde han dog være mistænkelig, suurseende og knorvorren ved hvert et Menneske hun faae paa: thi saa fik jeg Leylighed til at viise mit Pund ved at forskaffe den stakkels Kone nogen Hufvalelse i sin Elendighed. Jeg kunde giøre hvad jeg vilde uden at frygte for Irettesættelser; og blive betalt baade af Konen og Manden, af hende, for at narre ham, og af ham, for at passe paa hende. Da nu alle disse Sportler gaaer mig af Hænderne ved hans Galskab, saa døm selv om jeg ikke har Aarsag til at hade ham?

Hendrick.

Det kand der ingen nægte. Men jeg haaber tillige at forskaffe dig Leylighed til Hævn. Min Herre er i Nat bleven dødelig forliebt i din Frue, og hans Besøgelse sigter allene til at faae Bekiendtskab i Huuset. Hans største Bekymring var at der maatte nogen anden være kommet ham i Forveyen, thi hvad Manden anbelanger ham har vi ikke engang tænkt paa. Mændene ere som oftest mindst farlige, og har endnu aldrig været os i Veyen. Vil du altsaa tage dig hans Sag an, saa kand du være forvissat om hans Erkiendtlighed.

Pernille.

Ja. Men bestaaer din Herres Erkiendtlighed i Ord eller Gierninger? Thi jeg vil tale oprigtig med dig. Jeg begynder at blive kiæd af

af at tiene og i disse Tiider kand der ingen Pige
giøre sig Regning paa en Mand uden hun har
noget til Beste, som man siger. I ald den Tiid
jeg har tient har jeg ikke kundet erhverve mig
andet end lidt Klæder paa Kroppen. Altsaa
maatte jeg i det mindste have faa meget for at
narre en Mand at jeg kunde kiøbe mig selv een
fore. Derfom din Herre nu vil indgaae den
Contract saa kand du forsikre ham om min Be-
redvillighed.

Hendrick.

Det vil han giøre med Fornøyelse, thi han
har baade Villie og Ævne dertil. Endskiönt
jeg maae tilstaae at vores Opførsel formindker
vore Midler temmelig. Men naar vi nu har
forødt alle Ting saa har vi end da toe Ting at
haabe paa: Enten at faae en riig Frøken som
søger en Ære i at omvende en Libertiner; eller
en riig Borger Datter som vil gierne høyt op i
Rangen; og et af di Toe kand aldrig feile os i
disse Tiider.

Pernille.

Det var en skionne Ting det du fortrøede
mig der. For at giøre baade Manden og Konen
tryg saa lad din Herre stille sig an som om han
var forliebt i Frøken Lucilia. Fruentimmerne
ere forfængelige og den Person som er os meest
ligegyldig naar han elsker os, kand vi ikke uden
Fortrydelse see at give en anden Fortrinnet. Ved

den Leylighed kand min Frue maafkee fanges allerfnarest, og skulde da, som jeg ikke haaber, vores Anslag paa hende mislykkes, saa kand din Herre giøre Alvor deraf paa den anden Kant, thi hendes Fader er meget riig og kun er eneste Barn.

Hendrick.

Du er en skionne Pige Pernille. Det Anslag var Guld værd. Jeg vil nu strax løbe hjem og underrette min Herre om Allering. Lev vel saa længe min Putte.

Pernille.

Far vel Monsieur Hendrick.

Tredie Scene.

Pernille allene.

Nu glemte jeg dog at sige ham at min Frue er i Aften hos Frue Windevil. Men jeg meener nok at jeg skal finde Leylighed dertil mens hans Herre er her i Eftermiddag. Jo, jo min gode Monsieur Leander, nu vil vi faae at see hvilket der er stærkest, enten din indbildte kiærlige Omgang, eller din Kones Forfængelighed og hendes Kammer-Piges Snedighed. Kand den holde Stand derimod, saa er min Troe Naturen forandret.

Fierde

Fierde Scene.

Leonore. Pernille.

Leonore.

Pernille, Pernille, kom hid og see om min Tonpet ikke er kommen af Lave?

Pernille.

Hvorved Frue?

Leonore.

Just som jeg stod og heftede den sidste Ertz-pind fast, kom min tamme Canarie Fugl, og satte sig midt paa min Tonpet; jeg blev saa forskrækket at jeg nær havde falden omkuld; thi det er den første Dag i fire Uger at jeg har faaet den til at sidde efter mit Sind, og saa skulde den Ulykke møde mig.

Pernille.

Ney den har slet ingen Skade giort.

Leonore.

Var det da ikke en Lykke at jeg blev saa tiilig paaklædt i Gaar, at jeg fik Tiid til at skære hans Kløer af førend jeg kiorte ud; thi ellers havde han vist fordærvet det altsammen. Men er Lucilia snart paaklædt?

Pernille.

Frökenen har været Paaklædt over i Toe Tiimer.

Leonore.

Leonore.

Jeg kand ikke begribe hvordan det gaaer til at hun kand blive saa hastig færdig, og saa længe jeg havde den lumpne Haarfkiaerer; saa maatte han fætte hver Bukkel tre gange.

Pernille.

Det skal jeg sige Fruen. Saa snart han kommer saa sætter Frøkenen sig til at læse, og saa er det hende lige meget enten det sidder vint eller Skiæft.

Leonore.

Ja det har jeg ogsaa gjort før, men det gaaer ikke vel an naar man skal i stort Sælskab; thi man vil dog ikke gierne give Folk noget at lee af. Men læser hun da endnu?

Pernille.

Jeg troer det ikke; thi mig syntes at jeg faae Herr Leonard komme ud fra Herren og gaae ind til hende. Men Fruen har jo slet ikke fortalt mig hvordan det gik til paa Ballet i Aftes?

Leonore.

Som det gaaer til paa alle Baller. Somme bleve vrede fordi de ikke bleve saa tit opbudne som andre, somme fordi deres Cavalierer ikke gav saa meget Agt paa dem som paa andre Fruentimmer. Jeg for min Part havde faaet een som intet duede til at dandse, han vidste hverken frem eller tilbage, og for nu ikke at berøve nogen anden sin Cavalier saa fætte jeg mig til at spille

spille Quadrille da Klokken var Et, hvorover den gode Frue Windevil blev meget glad, thi hun var hiertelig forlegen for et Partie.

Pernille.

Jeg veed ikke hvad slige Folk vil paa Bal, det er jo kun at fordærve Legen for andre: Ney da var min Troe Frökenen lykkeligere.

Leonore.

Hvoraf veed du det?

Pernille.

Baronens Tiener har været her og spurgt til Fruen og Frökenen, hans Herre kommer selv i Eftermiddag, og jeg bilder mig ind at Frökenen har faaet en Tilbedere i ham.

Leonore.

Skulde han da ikke kunde komme her i Huuset uden for Lucilies Skyld.

Pernille.

Det siger jeg ikke. Men jeg har kiendt Hendrick som tiener hos ham siden jeg var i Fyen, og han fortalte mig at hans Herre gjorde intet andet end talte om Frökenen, og at han havde befalt ham at erkjendige sig paa det nöyeste om hende, og i sær om hun havde en Kiæreste.

Leonore.

Saa kand min Farbroder jo blive overbevist om at der er Nytte ved de Baller han er saa forbitret imod, allerhelst da han önsker saa meget at hun var gift.

Per-

Pernille.

Men derfor er det ikke sagt at denne Frier vil staae ham an. Imidlertiid havde jeg nær glemt at sige Fruen at han var her i Aftes; han sagde han vilde komme igien i Aften, og derfor Fruen ikke fandt for got at blive hiemme saa skulde hans Daatter giøre det, thi han havde noget at tale med hende.

Leonore.

Da kommer det meget ubeleyligt. Jeg lovede Frue Windevil med Haand og Mund at komme til hende i Aften, og siden der er den første gang saa er det mod Velanstændigheden at lade sig undskyldte.

Pernille.

Det har Fruen jo ikke heller nödig. Har en gammel knurvorren Faerbroder noget at befale?

Leonore.

Ney, ikke over mig men over sin Daatter; og da jeg ikke kand faae hende med, saa kommer jeg vel til at blive hiemme.

Pernille.

Er Fruen ikke Gift?

Leonore.

Jo.

Pernille.

Ja saa kand hun jo ogsaa gaae paa sin egen Haand hvor det skal være.

Leonore.

Leonore.

Men hvad vil Verden sige derom?

Pernille

Vil Fruen bekymre sig derom saa faaer hun nok at bestille. Hvad skal Verden ikke have noget at sætte ud paa; Og de meest uskyldige Ting holder man sig meest ved. Men Fruen har slet intet at befrygte i denne Post. Det er fra Fruentimmerne at Bagtalelsen kommer, og de tør ikke fordrifte sig til at dadle noget som de allesammen gjør. Hun stod større Fare for deres Tunger i Fald hun blev hjemme, thi saa anfaae de hendes Opfordrel som en Bebreydelse for dem, og det kunde de aldrig tilgive hende.

Leonore.

Men jeg er bange at min Mand ikke tillader det.

Pernille.

Skal en Kone spørge om Tilladelse af en Mand? I det var i Sandhed Artig! Gifter man sig vel uden for at gjøre og lade hvad man lyfter? Og den Mand som vilde bilde sig ind at tvinge mig, han skalde sandelig faae det betalt. See sig dog i Exempel paa andre Koner, de ere allerhelst paa deres egen Boldgade, og sandt at sige saa ere Mændene ogsaa vel holden dermed; thi Egte Folk ere meest lykkelige naar de ere fra hinanden.

Leonore.

Leonore.

Men min Mand elsker mig.

Pernille.

Hvad Beviis har Fruen paa det om jeg maae spørge? Og er det saa, bör han da ikke paa alle muelige Maader söge at fornöye hende? Sandt er det at han er hverken Gnaven eller Arrig, men det kommer deraf at hun er ikke meget hos ham. Havde hun ikke begyndt det saa skulde hun have seet om det ikke var gaaed som jeg spaaede; at han var bleven en fuldkommen gammeldags Egtemand, der havde tordet paa- staae, at hans Kone skulde passe paa sit Huus og sine Börn og saa at sige være hans Huusholderiske. Ja jeg lover ikke for at dersom Fruen giver ham Töylen alt for meget at det jo kand skee endnu.

Leonore.

Det er der slet ingen Fare for, dersom han kunde see paa mine Öyne hvad jeg vilde have saa fik jeg det, og bör jeg da ikke være föyelig igien?

Pernille.

Ja saa vidt det kand skee uden at giöre sig selv latterlig og Skaar i Konernes Privilegier. Thi ligesaa lidet som en Embeds Mand kand give noget bort af sine Rettigheder for hans Eftermands Skyld, ligesaa lidet bör en Kone give noget bort af Herredömmet som de saa længe har

har stridt for. Jeg har hört af min Salig Frue, at udenlands Reyserne som vore unge Cavalierer gör, havde hiulpet meget til at forskaffe Korne deres Frieled, thi for at lade see at de ingen Hiemfödninger vare, saa opførte de dem ligesom de Pariske Egtemænd, hvorved vores Kiöbenhavn er bleven til det andet Paris for vore Fruentimmere. Jeg har siden den Tiid ærgret mig saa jeg maatte sprække, naar jeg har hört Folk sige at der var ingen Nytte ved udenlands Reyser.

Leonore.

Maafkee min Farbroder kommer saa tiilig at jeg kand faae Lucilia med mig, og hvis ikke saa vil jeg som du siger, kiöre derhen alleene. (Hun seer paa sit Uhr) Hillemand Klokken er over Toe, nu er det snart Tiid at gaae til Bords. Skulde Jöden som jeg har bestilt med Spielsteenene komme imidlertiid, saa maae du ikke lade ham gaae bort, men komme ind og sige mig det.

Pernille.

Kand jeg sige det höyt eller maae Herren ikke vide det.

Leonore.

Hvorfore skulde han ikke maatte vide det? Han faaer dem jo dog at see naar jeg faaer dem paa.

Pernille.

Ja saa var det og saa Tids nok; en giort Gierning er halv forsvart, og dersom han skulde faae i Sinde at sige at han ikke vilde have det, saa er jeg bange at Fruen lod sig nöye dermed.

Leonore.

Det giör han ikke han lader mig klæde mig ligesom jeg lyfter. Men der kommer Leonard.

Femte Scene.

Leonore. Leonard. Pernille.

Leonard.

Frökenen, som har en fortreffelig Appetit efter hendes Dands i Nat, lod mig gaae herhid for at spørge, om vi snart kunde komme til Bords.

Leonore.

Jo det kand gjerne skee.

Pernille.

Kand man nu see at Dands er bedre end Medicin.

Leonard.

Deri har du ret Pernille, saa snart det skeer med Fornuft og det er jeg forvillet om hos Lucilia. Hvor mange meener du derimod ikke at der i Dag eller i Morgen maae sende Bud efter Doctoren fordi de har dandsfet i Nat. Men lad os ikke snakke længere den stakkels Pige er saa fulten.

Leonore.

Leonore.

Da De er faa stor en Ven af hende faa bör De
og faa vide de övrige Fordeele fom denne Nats
Dands har forskaffet hende.

Leonard.

Hvori kand de bestaae?

Leonore.

At De snart kand komme til at dandse paa
hendes Bryllup.

Leonard.

Til Lucilies!

Pernille.

Er det faa forunderligt at en Pige paa Sytten
Aar vil giftes?

Leonard.

Ja det er naar man ingen Brudgom har seet.

Leonore.

De skal snart faae ham at see.

Leonard.

Hvem er det da?

Pernille (sagte.)

Det er en heftig Nysgierrighed.

Leonore.

Det er en Baron fom var Lucilies Cavalier i
Aftes paa Ballet, og han kommer her i Efter-
middag for at fortsætte Bekiendskabet.

Leonard.

Kiender han da Leander?

Leonore.

Ney.

Pernille (sagte.)

Hvilket Spørgsmaal! ligesom Visitererne i et Huus gielte Manden.

Leonard.

Da maae det være en dumdriftig Krabat siden han tør komme i en Mands Huus som han ikke har den ringeste Kiendtskab til.

Leonore.

Det er en skyldig Artighed at spørge om Eftermiddagen hvorledes de Damer befinde sig, som man har dandset med om Natten.

Leonard.

Saa! Er det een af Bal-Reglerne. Det kunde allene være nok for mig at min Kone aldrig skulde komme der i Fald jeg havde een. Og saa er Sagen vel ikke heller saa afgjort endnu, thi Lucilia har ald for god Forstand til at finde Behag i en Spradebasse.

Pernille. (sagte)

Han tager sig det meget nær.

Leonore.

Men det var jo dog en stor Lykke for hende at blive Baronesse.

Leonard.

Ja for dem der berragte Egteskab som et Kiøbmandskab, hvor Penge paa den ene Side, Rang, Stand og Equipage paa den anden Side,

er

er alt hvad der tages i Betragtning, men ikke hos dem der anseer det for en Forening hvori den timelige og evige Velfærd beroer paa Gemytternes Overeensstemmelse.

Siette Scene.

Leonore. Lucilia. Leonard. Pernille.

Lucilia.

Jeg maae lade Dem Herr Leonard at de forretter Deres Ærinde troelig, thi i stæden for at skynde paa min Cousine at gaae til Bords, faa staaer De her og stikker en Fadder-Sladder af.

Leonard.

Det Navn kænd ingen Samtale fortiene som De er Indholdet af.

Lucilia.

Jeg? Da havde det dog været mig langt kiarere om De i stæden for at Tale om mig, havde tænkt paa at jeg længtes hiertelig efter Suppen.

Leonard.

Hvem kunde være Deres Ven og ikke tage Deel i Deres hærliche Erobringer.

Lucilia.

I mine Erobringer! Ja har jeg giort nogle faa maa de være hærliche.

Leonard.

Troer De da ikke at have behaget mange Personer i Nat?

Lucilia.

Det er mueligt. Thi den behager allerfna-
rest som ikke følger det ; og det veed jeg vist at
jeg ikke har gjort.

Leonore.

Men du maae dog have mærket Virkningen
af dine Yndigheder , thi ingen Falk er faa klar-
seende som et Fruentimmer ved slige Leylig-
heder.

Lucilia.

Havde jeg tænkt paa at see derefter faa
var jeg maafkee bleven det vaer , eller rettere
sagt bildt mig en hoben meere ind end det var i
sig selv. Men jeg vil give eder en oprigtig Be-
skrivelse over mig : Jeg længes ved slige Ley-
ligheder ligesaa lidet efter det Öyeblik , hvori
Forlystelsen skal tage sin Begyndelse , som jeg
frygter for det som skal ophæve den. Jeg sad
og læste i Gaar i Biekuben da mig blev sagt at
Vognen var kiört frem , og jeg veed ikke om
jeg den Tiid ikke heller var bleven ved min Bog
end kiört til Bal? men da jeg var der saa beskiæf-
tigede jeg mig ikke med andet end at tage Deel
i den Fornöyelse som jeg var kommen der for,
uden at bryde mig om alle de Daarligheder , som
forefalder ved slige Leyligheder. Men lad os
dog komme til Bords i Dag.

Leonore.

Ja jeg er færdig. Kom og følg med Leo-
nard. Leo-

Leonard.

Jeg vil have den Ære at følge efter; og saa skal jeg tage Leander med mig.

Syvende Scene.

Leonard. (allene)

Hvad er det for en u-fædvanlig Bevægelse jeg foler? Hvorfore kand jeg ikke taale at tænke paa at Lucilia skal giftes? Skulde jeg elske hende? Skulde Kiærlighedens fordærlige Gift have bemestret sig mit Hierte? Ak Leonard! Du elsker. Forskrækkelige Skiæbne! Du som kiender dette farlige Kiøns Lætfindighed, Forfængelighed og Selvraadighed, du har ladet dig besnære! Du vil kappes med en Spradebasse om et Hierte! Ney. I det mindste vil jeg kiende ham først, og dersom han ligner vores Tids unge Mennesker, og Lucilia kand give ham Stæd i sit Hierte, saa er hun uværdig til at herske i mit.

Anden Act.

Förste Scene.

Leander. Leonard.

Leander.

Hvad fattes dig Leonard, du har været saa tankefuld og tvær i ald din Opførel ved Bordet, at jeg tydeligen kunde mærke der maatte være gaaed dig noget til Mode?

Leonard.

Mig fattes slet intet.

Leander.

Du er ikke oprigtig imod mig, og da der aldrig er en Tanke i mit Hierte som er skiult for dig, hvor kand du da være saa fremmed imod mig? Den södeste Hufvaelse som man finder i Venſkab, beſtaaer i at beklage ſig for ſin Ven, og vil du da foröge mine Bekymringer, ved at opvække den Tanke hos mig, at du ikk elsker mig.

Leonard.

Dine Bekymringer er du til deels ſelvSkyld udi, thi i Stæden for at ſætte Grændſer for din Kones Daarligheder, ſaa giver du dem alt meere og meere Töylen.

Lean-

Leander.

Og hvorved skulde jeg hæmme dem?

Leonard.

Ved alvorlig at forbyde dem, og bruge Mands Myndighed.

Leander.

Mands Myndighed! Ha! min Ven dette Navn er bleven saa misbrugt at det er en Gift for Egte-Kiærlighed. Jeg elsker min Kone og er overbeviist om at hun elsker mig; jeg kand altfaa ingen anden Myndighed bruge imod hende, end paa alle muelige Maader stræbe at giøre mit Sælskab saa behageligt for hende at hun skal foredrage det for alle andre Fornøyelser.

Leonard.

Ja saa er jeg bange at du kommer til at bie længe, og det værste er at det ikke allene vil blive din og hendes Ulykke, men at du oven i Kiøbet fordærver Lucilia, som kunde have bleven en værdig Kone for en skikkelig Mand.

Leander.

Deri tager du Feyl, thi dersom min Kone ikke havde været saa indsluttet i sin Farbroders Huus, men kjendt de Forlystelser hun nu med saadan en Begiærlighed higer efter, saa havde de maaskee været hende meere ligegyldige.

Leonard.

Ja, ja pas kun paa, om ikke Lucilia imidlertid bliver et Bytte for en af disse Fruentimmer Stöverer.

Leander. (smilende)
Hvad vil denne Bevægelse sige, skulde Philosophen have ladet sig fange?

Leonard. (sagte)
Forbandede Skrøbelighed!

Leander.
Hvorfore vil du skamme dig ved en Drift som den Høyeste selv har lagt i vore Hierrer? En lovlig og dydig Kiærlighed er en fornuftig Mand saa lidet u-ansændig, at det er et vist Tegn paa et fordærvet Hierte hos den som tør belee den. Lucilia besidder gode Egenkaber, hun har ald for stor en Insigt at hun ikke skulde kiende dine Fortienester; sog at sætte dig i Gunst hos hende, og jeg skal staae dig inde for hendes Faders Samtykke.

Leonard.
Ja det er altsammen Got, jeg maae tilstaae at jeg elsker hende, men det værste er at man aldrig kand behage Fruentimmerne uden ved Daarligheder, og jeg kand aldrig fornede mig saa dybt, at jeg skulde begaae dem for et smukt Ansigts Skyld.

Leander.
Du dömmet virkelig for strængt om Kiönnet, de fornuftige iblant dem anseer Daarligheder med Foragt, endskiönt de ofte ved Tiidernes fordærvede Sæder ere tvungne til at blive et Rov for dem. Fornuftige Mænd, men som

fom dog tillige ere ald for skröbelige til at trodfe Sædvanen, tør ikke begive sig i en Stand, fom man nu ved at følge Moden ikke kand komme udi, uden man enten maa have store Midler, eller ogsaa sætte sin Velfærd til paa Bryllups Omkostningerne: de ere alt for beskædede til at mælde dem hos de riige Piiger, disse, fom ikke faae Leylighed til at vælge iblant fornuftige Mænd, falder i Armene paa Pralhanse og unge Springere fom sætte deres Midler paa en liderlig Maade overstyr: en fornuftig men fattig Pige, fom Nødvendigheden tvinger til at gifte sig, maae tage den første den beste Nar fom melder sig; og det er Aarsagen til alle de Ulykker fom vi dagligen blive vaer i en Stand, fom er stiftet til at giøre Menneskene lykkelige paa Jorden.

Leonard.

Du er en fortrefelig Egteskabs Procurator. Men hvorum alting er saa lad dig ikke merke med noget, her ventes en Baron i Eftermiddag, fom man troer er bleven forliebt i Lucilia i Aftes: naar jeg først er bleven vaer med hvad Öyne hun anseer ham, saa vil jeg see hvad Slutning jeg bor fatte. Men der kommer din Kone, fiden hun maaskee vil tale om denne Baron der ligger hende saa meget om Hiertet, saa vil jeg gaae min Vey for ikke at röbe mig selv.

Anden

Anden Scene.

Leander. Leonore.

Leander.

'Nu min Hierte; kom hun til rette med Jöden om Spielsteenene?

Leonore.

Ney ikke gandske, thi han er meget dyr med dem, men han lod dem blive her paa det jeg kunde betænke mig.

Leander.

Hvor meget vil han da have for dem?

Leonore.

Han vil endelig have 50 Rdlr., og jeg vil ikke give meere end 40.

Leander.

Men staaer de hende an?

Leonore.

Ja de giör. Jeg fik Lyst til saadan et Antog i Gaar da jeg saae det hos Frue Flane, men hendes var ikke nær saa smukt som dette.

Leander.

Maae jeg da forære min Allerkiæreste det, saa kand hun sende Jöden til mig efter Pengene.

Leonore. (omfavner ham)

O min uskatteerlige Leander!

Leander.

Kand saa svagt et Beviis paa min Kiærlighed sætte min Leonore i saadan en Bevægelse?

Lec.

Leonore. (forvirret)!

Ney, det er ikke Gaven der bevæger mig, men Maaden den gives mig paa, og ved at betragte hvor lykfsailg jeg er frem for saa mange andre Koner. Ak derfom alle Mænd var saaledes, saa var der ingen ulykkelige Egteskaber.

Leander.

Skyd ikke Skylden allene paa de stakkels Mænd min Hierte, derfom alle Koner var som min Leonore saa var der heller ingen. Tænk ikke at jeg smigrer, men betragt Tingen i sig selv. De veed at jeg har den Formue at jeg uden at skade mig selv kand give dem slige intet betydende Ting, desuagtet synes det dem som en fornuftig og betænkfuld Kone, at det ikke er Pengene værd. Hvor mange findes der ikke derimod, som for at fyldestgiøre deres urimelige og forfængelige Begiærligheder piine og plage Mændene saa længe at de maae opofre deres saavel som de Umyndige Börns Velfærd for slige Lumperier, om de ellers vil have Fred i Huuset; döm nu selv hos hvem Skylden er.

Leonore.

Det indseer jeg meget vel. Men for nu ikke at tage imod en Berömmelse som ikke tilkommer mig, saa maae jeg tilstaae at det ikke var saa meget af Sparsomhed, som fordi jeg frygtede at han ikke vilde have det.

Lean-

Leander.

Vilde have det min Hierte, hvor kommer hun til at bruge den Talemaade, anseer hun mig som en bydende Herre saa maae nødvendig hendes Kiærlighed formindskes, thi vi Menneſker ere ſaa nidkiære over vores frie Villie at vi udövede viſſe Pligter med en ſtörre Lyſt derſom det ikke var os befalet. En Mand bör være hans Kones Ven og Beſkiærmere, hun hans Tröſt og troe Raadgivere i alle dette Livs Beſværligheder. Og jeg maae viſſelig holde den Mand for ulykſalig der maa tage ſin Tilflugt til det forhadte Ord: Jeg vil. Thi naar Manden er fornuftig ſætter det da ikke nødvendig forud at hans Kones Opførelſe enten maa true ham med Fordærvelfe eller Vanære. Min Leonore kand alſaa være viſ paa at min Villie ſkal alle-tiider være hendes, ſiden jeg er forviſſet om at hun ikke vil foretage ſig noget forend hun har overveyet om det er hende anſtændigt. Men veed min Hierte, det ſom jeg kunde have at indvende imod ſligt Fruentimmer Stads.

Leonore.

Ney.

Leander.

Exemplet, og den Begiærlighed det opvækker hos andre. De ſaae det hos Frue Flane og fik Lyſt dertil, nu kand andre ſee det hos Dem og giøre ligesaa. Faa ere i de Omſtændigheder

heder at de kand bekomme det og endnu færre besidder deres Fuldkommenhed i at frasige sig det naar de synes at det er kostbart, ja Vanskeligheden selv forøger deres Begiærligheder. Fruen vil og skal have det, Manden maae skaffe det om han endog skal laane Pengene dertil for at forebygge, at hun ikke skal bekomme det paa en Maade som er ham endnu smerteligere.

Leonore.

Jeg finder at de har Ret, og af den Aarsag vil jeg ikke heller tage det paa i Aften hos Frue Windevil.

Leander.

Skal de derhen?

Leonore.

Ja, jeg vandt en Deel Penge fra hende i Aftes, og da hun derpaa bad mig give sig Revange i Aften saa kunde jeg ikke nægte det, thi ellers havde det ladt ligesom jeg var bange for at tabe dem igien.

Leander.

Det er en forunderlig Kone med hendes Spille Lyft: Den er et sikkert Kiendetegn paa et flygtigt Sind, og er tillige af alle herkende Tilbøyeligheder hos et Fruentimmer den som jeg mindst kand blive klog paa. Den berøver dem det de giør sig allermeest til af, thi Glæden over at Vinde og Fortvivlelsen over at Tabte staaer saa tydeligen afmalet i deres Ansigter at den

den fordreyer alle deres Liniamenter, Öynene brände i Hovedet, Aarene og Sehnerne ere opspente saa man snarere skulde tage dem for Helvedes Furier der glæde sig over at pine hinanden end for Jordiske Engler.

Leonore.

Men det er dog en uskyldig Tidsfordriv.

Leander.

De der bruge den saaledes taler jeg ikke om, Tidsfordriven er ikke allene uskyldig men endog undertiden nyttig, naar det er i Sælskab hvor de mange adskillige Carakteerer ikke tillader nogen ordendtlig Samtale, den er iligemaade en Opmuntring for Sandferne naar man kommer fra sine Forretninger og er kiæd af at foretage sig noget alvorligt. Men jeg taler kun her om dem som giör en Forretning deraf, som tæller alle de Timer som forlorene hvilke de ikke tilbringe med Kortene i Hænderne, som endog paa Landet, midt i alle de Skiönheder som en yndig Natur forestiller os, iler hen til deres Afguder og misbruge dette Livs kostbare Öyeblikke med at betragte nogle malede Blade.

Leonore.

Efter den Beskrivelse han giör over denne Frue og hendes Sælskab saa mærker jeg nok at han ikke kommer der.

Leander.

Ney. Den eneste Fornöyelse jeg skulde kunde

kunde finde der var min Leonores Nærværelse og den vilde tage en stor Deel af de Sødheder, som den stedse har for mig, naar jeg saae hende paa et Stæd der er saa uværdig til at betrædes af hende. Og da Herr Hieronimus desforuden kommer her for at tale med sin Daatter, saa var det u-artigt om vi begge vilde tage ud.

Leonore.

Jeg havde lovet at bringe Lucilia med mig, men siden hendes Fader har sagt at hun skulde blive hiemme, saa faaer jeg at giøre hendes Undskyldning.

Leander.

Det er mig ret kiert for Lucilia; jeg vilde nödig have hende paa et Stæd, hvor et ungt Fruentimmers Sæder saa læt kand blive fordærvede ved onde Exempler, dersom hun ikke stedse holder et vaaget Öye over sig selv; og jeg önsker med hendes Faer at hun var vel Gift.

Leonore.

Det vil nok ikke vare længe, thi jeg har hört at den unge Baron som var hendes Cavalier i Aftes, er bleven gandske forliebr i hende.

Leander.

Hvor har De hört det? Jeg haaber at Lucilia er for fornuftig til at have sagt det.

Leonore.

Af Pernille, som havde hört det af Baronens Tiener.

C

Lean-

Leander.

Det giver mig et maadeligt Begreb om den gode Baron, slige Fortroeligheder af en Herre imod en Tiener, viiser en Gemeenskab, som maae have sin Oprindelse af en u-ordentlig Opførsel.

Leonore.

Gid Lucilia kun maatte faae en Mand der var halv saa god som min kiære Leander! Saa er jeg vis paa at hun ikke skulde kunde skille den kiærlige Mand fra Frieren.

Leander.

Det er min Leonores Kiærlighed som taler. Thi naar Lucilia tager Fornuften til Raads i sit Val, og opfylder en dydig og retskaffens Kones Pligt, saa er jeg vis paa at hun vil blive saa lykkelig som jeg af mine yderste Kræfter vil stræbe at giøre dem.

Tredie Scene.

Leander. Leonore. Lucilia.

Leonore.

Kom nærmere Cousine vi stod just og talte om dig.

Lucilia.

Om mig? Saa var min Troe Samtalen maver.

Leonore.

Vi önskede dig en god Mand.

Lu-

Lucilia.

Ja det er Konernes gamle Vane; saa snart de har faaet Aaget paa Nakken, saa vil de kaste det over alle deres gode Venners med.

Leander.

Holder Lucilia da Egteskabs Aaget saa tungt?

Lucilia.

Saa vidt som jeg har mærket hidindtil saa trykker det gierne een af Parterne, og de kand være vis paa at jeg har brugt ald min Opmærksomhed til denne Underføgning.

Leander.

Har hun da ikke tillige indseet Aarsagerne?

Lucilia.

Tildeels.

Leonore.

Og hvilke har du fundet dem at være?

Lucilia.

At een af dem har gjort sig det alt for mægtigt, og overladt heele Byrden til den anden. Men jeg har endnu ikke kundet udfinde hvorledes man skulde forebygge det.

Leander.

Det skal jeg sige hende: Hun maae ikke vælge sig en modvillig og haardnakket men en villig og stræbsom Staldbroder, og saa dernæst ikke finde sin egen Deel for besværlig.

Lucilia.

Raadet var meget got, naar de kuns vare kiendelige. Men jeg er bange at det gaaer med dem som med Skyde Hæstene, saa længe Tøyet er af dem, saa gaaer de saa jævnt og kryber og bukker, men aldrig saa snart faaer de Bidselet paa førend de reyse Hovedet og giøre sig til.

Leonore.

Har du da en Affkyc for at Gifte dig, eller er den rette ikke kommen?

Lucilia.

Hverken den rette eller den urette, thi der har endnu ingen taget Livet af sig selv for min Skyld. Jeg søger heller ingen offendtlige Stræder for at kaste mine Garn ud; men melder der sig en skikkelig Mand saa beqvemmer jeg mig vel til at tage ham, thi havde min Moder ikke gjort saa for mig, saa var jeg ikke kommen paa Jorden, og mig synes dog og saa nok at jeg vilde lægge andre under den samme Forpligtelse.

Fjerde Scene.

Leonore. Leander. Lucilia. Pernille.

Pernille.

Her er Baronen og vil gjerne have den Ære at giøre sin Opvartning.

Leonore.

Siig han skal være Velkommen. Det er

end-

endda en Cavalier som veed at leve, min har ikke engang haft Bud her.

Lucilia.

Ja der seer man hvad det Kone Navn giør, men ellers skyder de Karle ikke alletider hvor de figter.

Femte Scene.

Leander. Leonore. Lucilia.

Baronen. Pernille.

(Leander gaer Baronen i Möde og tager imod ham.)

Baronen.

Jeg haaber min Herre at de ikke tager mig som en Fremmed min Friehed ilde op. Men da jeg har haft den Ære i Aftes at være i Selskab med Fruen og Frökenen, saa holt jeg det for min Skyldighed at giøre dem min Opvartning, og tillige erkyndige mig hvorledes Motionen har bekommet dem.

Leander.

Deres Befögelse er mig alletider en Ære min Herre.

Baronen.

Underdånige Tienere, min smukke Frue, jeg haaber at De har befundet Dem vel siden jeg havde den Ære at see Dem.

Leonore.

Fuldkommen vel Herr Baron. Pernille bring Stoele hid.

Baronen.

Jeg har ikke nödig at spørge Dem min söde Fröken hvorledes De befinder Dem, thi Deres deylige Öyne siiger det tilfulde.

Leonore. (sagte)

Saa maae mine være meget matte, siden jeg bekom Spörsmaaler.

Lucilia.

Ja, jeg har faaet fuldkommen udsovet.

Leander.

Behager De ikke at sætte dem min Herre.

(Baronen sætter sig imellem Leonore og Lucilia og betragter dem vechselviis.)

Baronen.

En Natte Vaagen kand dog ikke giöre noget Skaar i en ægte Deylighed, det kand jeg see her, alle de andre Damer jeg har været hos har for Gud næsten været ukiendelige.

Leonore.

Baronen har Lyst til at smigre for mig.

Lucilia.

Skal de fleere Stæder hen endnu?

Baronen.

Hvi saa min söde Fröken?

Lu-

Lucilia.

Thi saa kand jeg vide hvor længe det varer til jeg bliver ukiendelig.

Leander.

Hvad got Nytt Herr Baron?

Baronen.

Det nyeste jeg veed er at der siiges der skal vare Falke-Jagt i Morgen.

Leonore.

Ey da er det vel at jeg ikke har lovet mig bort endnu. Den sidste fik jeg ikke at see siden jeg var buden til een af mine gode Venner som laae i Barselseng.

Baronen.

Saa er min Naadige Frue saadan en Elskere af Falke-Jagten?

Leonore.

Ja det er een af mine største Fornøyelser.

Baronen.

Det er virkelig ogsaa et smukt Syn, men de mange deylige Tilskuere vi har er endnu langt behageligere for os; og dersom Fruen vil betroee sig til min Omhue i at føre Deres Karet, saa skal De bekomme den allerfordeeltigste Plads.

Leonore.

Jeg er Dem mangfoldig forbunden.

Baronen.

Er Frökenen af lige Meening med hendes Frue Cousine?

Lucilia.

Det kand jeg ikke siige; jeg har seet Falke-
Jagten adskillige gange men kuns engang med
Fornöyelse.

Baronen.

Der maae da vel have været noget besyn-
derligt ved den.

Lucilia.

Ney der var ikke, min Fornöyelse bestod
deri, at det var to Tumlinger som man kastede
op for Falken, og hver gang han slog efter dem,
tumlede de sig saa artig at min gode Falk for-
slog sig, og maatte bruge lang Tiid inden han
kunde komme til sig selv igien, da han nu til-
sidst mærkede at det ikke kunde lykkes ham,
vendte han sin retmæssige Vrede imod en Hare,
som i hvor dybt han end havde trykket sig ned
i Sædet, dog ikke kunde skiule sine Ören.

Pernille. (sagte)

Du har ikke nödig at være saa spisk, thi
du er ikke Duen han slaaer efter.

Leander.

Har Posten ikke bragt noget med?

Baronen.

Ikke det jeg veed. Jeg har faaet et Brev
fra en af mine gode Venner i Paris som temme-
ligen har rört mig, thi han skriver mig til at det
Fruentimmer som jeg holt meest af imedens jeg
var der, og som virkelig var det smukkeste

Fruen-

Fruentimmer i Frankerig, har faaet smaaekopperne og er meget slet. Det der gjør mig meest Ont, er at jeg har tabt hendes Portrait hvilket jeg nu ikke kand faae igien.

Leander. (sagte.)

Man kand ikke faae et fornuftigt Svar af ham, derfor vil jeg tie og lade Fruentimmerne fortsætte Samtalen.

Leonore.

Skal Baronen paa Comedie i Aften?

Baronen.

Fy, for en Ulykke, der kommer jeg snart aldrig uden jeg er nødt dertil, det er at sige, naar Hoffet er der.

Leonore.

Da ere de dog ret artige, og Balletterne meget kionne.

Baronen.

Jeg skal have den Ære at sige Dem, min naadige Frue, at Skuespillene som jeg har seet i Paris har givet mig en Væmmelse for disse, der er ikke een eneste kion Tanke i dem, det kommer altsammen saa forbandet bredt ud.

Lucilia.

Det meeste der spilles er dog franske Strykker som ere oversadte.

Baronen.

Om det er Oversætterens eller Sprogets Skyld det skal jeg lade være usagt, men jeg

forfikrer Frökenen at det er som jeg fiiger. Desforuden er det en forbandet Feyl at der i nogle Aar ingen nye Actricer er kommen, man feer alletider et og de samme Anfigter paa Theatret.

Lucilia.

Og i mange af Logerne ligesaa.

Leonore.

Jeg kommer der meest for Dandsens Skyld.

Leander.

Skuespil er een af de Forlystelser, som giör det menneskelige Kion den største Ære; og naar det blev anseet med de rette Öyne, maatte det tiene til at forbedre Sæderne mangfoldig, men det gaaer som Baronens fiiger, de fleeste kommer der for at see, og ikke for at höre, hvilket man kand mærke deraf, at de beste Moraliske Stykker har mindst Tillob.

Baronen.

Jeg har endnu en hoben Visiter at giöre, men jeg er kommen til at sidde saa vel, at det vil falde mig surt at forlade saa behageligt et Stæd. Ja, jeg frygter endog at disse saa Öyeblikks Lykfalighed vil forvolde mig utallige Sukke.

Leonore.

Hvorfor skal et arrigt Mands-Person alle-tider smigre for et Fruentimmer?

Baro-

Baronen.

Det der var Hyklerie paa alle andre Stæder maa være Sandhed her, og jeg vil udbede mig det som en besynderlig Naade at forsfætte faa angenemt et Bekiendskab, da jeg haaber ved min Opførsel at fortiene den Ære at kaldes en Tiener af Huuset.

Leonore.

De skal alletiider være velkommen, og vi vil agte Deres Venkskab for en besynderlig Ære.

Baronen. (reyser sig)

Jeg vil have den Ære at anbefale mig i min naadige Frues Bevaagenhed, og udbede mig et lidet Sræd i Deres Erindring. (til Lucilia) Jeg udbeder mig iligemaade den Ære min naadige Frøken at giøre Dem min Opvartning.

Lucilia.

Jeg er i min Fætters Huus min Herre, og kand ligesaa lidet tillade som forbyde der.

Baronen.

Deres underdanige Tiener min Herre.

Leander.

Jeg vil have den Ære at geleyde Baronen.

Baronen.

Det skeer for Gud ikke.

Leander.

Det er min Skyldighed min Herre, og den forfommer jeg aldrig med min gode Villie.

Per-

Pernille. (sagte)

Gid du faae en Ulykke for det, jeg havde just noget at snakke med ham.

Baronen.

Underdanige Tiener mine smukke Damer.

Lucilia.

Tienerinde Herr Baron.

Leonore.

Far vel Herr Baron, biev ikke for længe, til vi har den Ære at see Dem igien.

Siette Scene.

Leonore. Lucilia. Pernille.

Leonore.

Det er et meget artig Menneske.

Pernille.

Jeg vilde holde den for lykkelig, som kunde faae ham til sin Elskere.

Leonore.

Hoff-Folkene har dog noget besynderligt hos sig.

Lucilia.

Det er sandt, thi de taler allesammen af en Mund.

Leonore.

Jeg finder en stor Fornøyelse i at omgaaes dem.

Per-

— —

Pernille.

Der kan heller ikke være et behageligere Sælskab.

Leonore.

Der er alletiid en stor Deel af dem hos Frue Windevil, og derfor er jeg vis paa at jeg vil faae en behagelig Aften, og det skal giøre mig Ont i Fald du ikke kommer med Lucilia.

Lucilia.

Mig slet inter. Thi jeg kiædes ved disse idelige Igientagelser, og siden disse Herrer ikke veed at giøre et Fruentimmer en Compliment uden paa hendes Kiøns Bekostning, saa er jeg overbeviist at de siiger det samme til alle, og at det er en Lestie som de har lært uden ad.

Leonore.

Men det er jo dog naturligt at een kan behage dem bedre end en anden.

Lucilia.

Jeg veed ikke om de kan finde Behag i noget uden deres egen Person, thi det er en afgiort Sag at den behager dem saa overmaade vel, at de tager den mindste venlige Miine af et Fruentimmer for en fuldkommen Kiærligheds Erklæring. Men det er nok Tiid at jeg
 gaer

gaaer til mit Claveer, thi min Spillemester er her vel paa Öyeblikket. (Hun gaaer)

Leonore.

Og kom ind med mig i mit Cabinet Pernille, for at eftersee hvad der kand være at forbedre paa mit Haar og min övrige Pynt.

Tre-

Tredie Act.

Förste Scene.

Leonore. Pernille.

Pernille.

Nu seer min Troe Fruen ud som en Engel.
Og det kand aldrig slaae Feyl, at hvem
der seer paa hende maae blive forliebt.

Leonore.

Meener du det Pernille?

Pernille.

Ja mig synes ret at jeg seer alle Fruentim-
merne blive röde af Misundelse saa snart Fruen
triner ind ad Dören.

Leonore.

Ja det er sandt, at jeg er en Torn i deres
Öyne, i sær hos dem som bilder sig ind at være
smukke, thi saa længe jeg ikke er i Sælskabet,
saa sværmer alle unge Mandfolk omkring dem,
men ligesaa snart jeg kommer er der ikke een
som har Tilbedere længere.

Pernille.

Det maae være en stor Triumph.

Leonore.

Ja det glæder mig inderlig, og er tillige

Aar-

Aarsagen at jeg beegner dem venligere end jeg meener, og det bare for at holde dem des fastere; Men veed du ikke om Baronen er kiendt der?

Pernille.

Det kand nok ikke slaae feyl.

Leonore.

Da vil det krænke ham naar han faaer at see Lucilia ikke er med, og at han beröves Glandsen af hendes Deylige Öyne.

Pernille.

Jeg veed ikke om jeg tog feyl, men mig syntes, at han faae meere paa Fruen end paa hende.

Leonore.

Saa havde han vel ikke gjort hende saadan en Compliment over hendes Öyne.

Pernille.

Det var maaskee Fruen meent, og blev sagt til Frökenen, fordi Herren var tilstæde.

Leonore.

Den Undskyldning har ingen stæds hiemme, hvorfor skulde en Mand ikke maatte höre at hans Kone var smuk, derved giöres ham jo en Compliment over hans gode Smag.

Pernille.

Imidlertid er der dog mange Mænd faa u-riimelige, at de ikke kand taale det.

Leo-

Leonore.

Jeg var tilfreds den Vogn var forspent, jeg er vis paa at heele Sælskabet er der alt, og kommer min Faêrbroder først saa slipper jeg ikke saa snart.

Anden Scene.

Leonore. Lucilia. Pernille.

Lucilia.

Er du hjemme endnu?

Leonore.

Ja jeg staaer som jeg stod paa Naale over den forbandede Kufkes nølen.

Lucilia.

Gud bevare os hvor kand du længes saa meget?

Leonore.

Det er meget naturligt Cousine, det er den første Gang jeg kommer der og er vis paa at der er buden en Hoben for min Skyld, kand der nu være noget behageligere for et ungt Fruentimmer end at see sig at være et Maal for et heelt Sælskabs Opmærksomhed.

Lucilia.

Naa saa glæd dig da, thi nu hör jeg Vognen kiøre frem.

Leonore.

Sidder nu ogsaa alting ret Pernille?

D

Per-

Pernille.

Paa Haar og Traad.

Leonore.

Saa farvel Cousine, Hils min Mand og min Farbroder.

(Hun kysser Lucilia og Pernille gaaer bort med hende.)

Tredie Scene.

Lucilia. (allene)

Stakkels Leonore hvor kand du saaledes lade dig forblænde, at du kand finde Fornøyelsen i en falsk Æres Beviisning, som allene figter til din Fordærvelse. Hvor mange Snarer legger den forføriske Verden dog ikke for et ungt Fruentimmer, og hvor slibrig er ikke Veyen endog naar hun ledsages af Uskyldighed, dersom hun ikke er bevæbnet med Forsigtighed! Jeg kunde Græde over hende, men da hun ikke er tient dermed saa lad mig betragte hende, som et Exempel der er sadt til en Advarsel for mig, hvorved jeg maaskee kand frelses fra et endnu haardere Fald.

Fierde Scene.

Lucilia. Leonard.

Leonard.

Vil det ikke henregnes mig til en Ubeskedenhed dersom jeg forstyrrer den smukke Lucilias behagelige Tanker?

Lu-

Lucilia.

Hvor kunde De nu faa lige viide at de vare behagelige?

Leonard.

Naar et ungt Fruentimmer følger Eenfomhed, er det vist Tegn at hun har noget at tænke paa, som er hende behageligere end Sælskab.

Lucilia.

Saa troer De, at et Fruentimmer har faa liden Magt til at tænke, at hun skulde frygte for at omgaaes med sig selv.

Leonard.

Ney, men jeg veed at et behageligt Sælskab efterlader behagelige Forestillinger.

Lucilia.

Saa vidt har De Ret, men veed De hvilket Sælskab der er faa for mig?

Leonard.

Ney, men jeg har seet en Cavalier komme her fra, som faae ud til at være det.

Lucilia. (med Hæftighed)

Og hvorledes stod han Dem an?

Leonard.

Fortræfflig. Han var accomoderet paa den nyeste Facon, og havde i det mindste 2 Pund Pudder i Haaret.

Lucilia.

Det er Moden.

Leonard.

Men kand de finde den Mode kiön?

Lucilia.

Jeg finder den ikke allene kiön, men end-
og nyttig.

Leonard.

Hvori bestaaer den Nytté?

Lucilia.

Puderet legger Vægt paa visse Hoveder, som
ellers vilde blive ald for lætte.

Leonard.

Det er virkelig en stor Nytte fortræfflige
Lucilia, men trænger denne Cavaliers Hoved
dertil?

Lucilia.

Det kand jeg ikke sige endnu.

Leonard.

Hvi saa?

Lucilia.

Jeg kiender ham ikke saa nøye.

Leonard.

Meener De da at lære det?

Lucilia.

Det beroer paa Leyligheden.

Leonard.

De veed at jeg alle tiider har baaren den al-
lerfuldkommenste Höyagtelse for Dem; Her
gaaer et Rygte at denne Herre kommer her for

at

at Frie til Dem, fiig mig altsaa, fom en Ven der tager en oprigtig Andeel i alt det der angaaer Dem, hvad denne Herre har at haabe?

Lucilia.

Siden De bruger Venfkabs hellige Navn til at befvære mig ved, faa maae jeg holde op at fpøge, jeg kand altsaa ikke fiige andet, end at denne Herres Henfigter ere mig ganske ubekiendte, men de maae være hvordanne de vil, faa ere de ganske forgiæves, derfom de strækker sig til min Perfon, thi den fkal aldrig blive hans.

Leonard.

Vil De endnu beviife mig den Godhed og fiige mig Deres Aarfager?

Lucilia.

Det kand jeg gierne. Hverken høy Stand eller Rigdom fkal nogen finde bevæge mig til at give min Haand bort, derfom ikke mit Hierte følger med. Jeg vil elske min Mand, men min Kiærlighed fkal være grunder paa Høyagtelse, og da jeg er overbeviift om at jeg aldrig kand agte Baronnen, faa ftaaer jeg heller ingen Fare for at elske ham.

Leonard.

Elfkværdige Lucilia kunde da en Mand, fom De holt værdig til Deres Høyagtelse giøre sig Haab om at vinde Deres Kiærlighed?

Lucilia.

Ja, faae jeg, at han elskede mig oprigtig,
og han havde vundet min Agt, faa stod mit
Hierte stor Fare.

Leonard.

Ak! Derfom - - - - -

Femte Scene.

Leander. Lucilia. Leonard.

Hieronimus.

Leander.

See her Lucilia! her bringer jeg Dem De-
res Herr Fader.

Lucilia.

(Gaaer Hieronimus i Möde
og kysser hans Haand.)

Velkommen Hierte Faêr!

Hieronimus.

Det troer jeg nok at jeg er velkommen.

Lucilia.

Jeg forsikrer min Faêr at jeg ikke vidste no-
get der kunde fornöye mig faa inderlig, som at
see ham ved god Helbréd.

Hieronimus.

Ja den der ikke troer det, den maatte have
et Steen Hierte, Du önsker mig vel snarere paa
Bloks-Bierg, fordi jeg har forhindret dig at
löbe Gall med Leonore.

Lean-

— —

Leander.

Min Kone løber ikke Gall min Herre, der-
til har hun bekommet ald for god en Optugtelse
af Deres Salig Frue.

Hieronimus.

Ja det var et Mynster af en Kone. Gud
glæde hendes Siæl! Vi levede sammen som to
Börn, men der vilde have lagt et Fandens Huus,
i Fald hun havde taget Afstæd, som Konerne
gjør nu omstunder: og jeg kand ikke nægte, at
da jeg gav Eder Leonore, saa ventede jeg mindst
at J havde blevet een af de taalmodige Mænd,
som lade deres Koner spille Bas.

Leander.

Det skeer ikke heller. Men jeg synes at
det var ubilligt, at fordi mine Forretninger
hindrer mig fra at tage Deel deri, jeg derfor
skulde nægte min Kone nogle uskyldige Forly-
stelser.

Hieronimus.

Uskyldige Forlystelser! Kalder J det u-
skyldige Forlystelser, at Striime og Støye heele
Nætterne igiennem; ikke være i sit Huus uden
naar hun Sover og Pynter sig, sværme af et
Huus i et andet, være ustafferet som en Indi-
ansk Princesse, og have heele Sværmen af By-
ens Springere og Sprade-Basser omkring sig.

Leander.

Derfom det ikke var i Betragtning af den

Ærbødighed, som jeg er Dem der har staaed hende i Faders Stød skyldig, saa taalte jeg visselig ikke slige Fornærmelser.

Hieronimus.

Det være langt fra at jeg har i Sinde at fornærme Eder, det bliver Eders Sag, og naar J kand taale, at man siiger J er Hanrey, saa kand jeg gierne taale, at man siiger min Broerdaatter er en Coquette. Men dersom J ikke vil holde Eders Kone i Tøylen, saa vil jeg holde min Daatter; Jeg blev meget glad da Leonore blev Gift, thi jeg tænkte at siden jeg havde giemt saa længe paa Leonore for Eder, saa kunde J nu giemme Lucilia for mig indtil jeg kunde faae en skikkelig Mand til hende: men jeg mærker nok at J ikke duer til at styre Fruentimmerne, der skal en egen Gave til, og uden at rose mig selv, saa vilde jeg see paa den, som kunde overgaae mig i den Post.

Leonard.

Det kand man höre. Men Herr Hieronimus unge Mennesker maae dog have nogen slags Forfriskning, om ikke for andet saa for Helbredens Skyld.

Hieronimus.

Men fornöyede man sig da ikke i mine unge Dage ligesaa vel som nu, og da var de forbandede Assembleer ikke paa Modèn.

Lucilia.

Ney. Men Juelestuerne.

Hieronimus.

Det er fandt. Og hvad Ont var der i dem?

Lucilia.

Slet intet. Men i Stæden for at Mandfolkene nu faaer et Haand-Kys ved en Menuet saa fik de den Tiid mange paa Munden ved at løse Pandt ind.

Hieronimus.

Deri har Du for saa vidt Ret. Men saasom der ikke kom andre end Naboer og Bekiendtere i Juelestuerne, saa havde man ikke nödig at være bange for sine Döttre, i Stæden for at man nu aldrig er sikker paa, at en Dögenigt, som ikke duer til andet end, at giöre nogle Perouetter, tralle nogle Viiser, og före en hoben unyttig hvis hvas, snapper en Faær, dem uden sin Vidende og Villie bort for Næsen. Derfor var jeg tilfreds at jeg havde en braf Mand til dig, thi det kand jeg lade dig vide, at jeg for skal dreye Halsen om paa dig, forend du skal faae een af disse Junkere, der kun vil have en Svigerfaders Penge, men giver ham selv Döden og Diævelen, Ney jeg vil have en Sviger-Sön, som giör Ære af mig, og som glæder sig ved at sætte et got Glas Viin for mig, naar jeg kommer i hans Huus.

Lucilia.

Jeg forfikerer hierte Faër, at hvem det end maatte være, saa skulde jeg foragte ham af mit gandske Hierte, dersom han ikke betragtede min Faër med ald den Ærbødighed som ham tilkom.

Hieronimus.

Ja det maae jeg lide; saadan skal et Barn tale.

Leander.

Vil De betroe mig min Herre at vælge Lucilia en Mand?

Hieronimus.

Af mit gandske Hierte.

Leander.

Jeg haaber at baade De og hun skal være fornøyet dermed. Jeg veed een, men jeg nævner ham ikke førend jeg veed om han staaer Lucilia an. Gemytterne maae være u-tvungne i saa vigtig en Sag, og da hun maaskee af Ærbødighed ikke torde siige sin Meening saa frit ud til Dem, som til mig, saa har jeg begiert frie Hænder af Dem.

Hieronimus.

Det er meget fornuftigt og naar det kun ikke er een af vore unge Springere, saa har jeg intet at indvende, men kand gaae vel meere fornøyet bort end jeg kom.

Lean-

Leander.

Vil De ikke blive og spille et Partie Dam med mig i Aften?

Hieronimus.

Ja nok. Jeg er en gammel Mand og gaaer tiilig til Sengs, altsaa spiser jeg ikke til Aften, naar derfor J andre gaaer til Bords, saa vil jeg gaae hjem, men jeg vil have min Flaske Bour-gogne-Viin hos mig ved Dam-Bretter.

Leander.

De har at befale. (til Lucilia) Siden min Kone ikke er hjemme, torde jeg da ikke umage Dem med at besørge det.

Lucilia. (hun gaaer ud)

Hiertelig gierne.

Leonard.

De bör glæde Dem i Deres Hjerter, Herr Hieronimus, over at være Faær til saa fuldkommen en Pige. Faa Personer af Lucilies Kiøn kand bryste sig af hendes gode Egenkaber, og endnu færre af at anvende dem saa vel.

Hieronimus.

Ja Pigen er brav nok, hun slægter mig paa, det var det jeg allestider sagde til hendes salig Moder, og endskiont det lod, som om hun ikke troede det, saa trættede hun mig dog ikke imod, thi der vidste hun at jeg ikke kunde taale. Men alle de der kiender mig maae til-
ftaae

staae at hun har mit Sind op af Dage, og derfor vil jeg saa gierne have hende gift, thi jeg har været en grumme Krabat i mine unge Dage.

Leonard.

De seer ud til at være slem nok endnu, og maafkee kommer vi til at dansse paa Deres Bryllup, inden vi veed et Ord deraf.

Hieronimus.

Ney det bliver der nok ikke meere af, deels for Lucilies og deels for min egen Skyld, thi det er noget eget Kram disse Fruentimmere, vil man have got af dem maae man idelig carafser dem og det gider jeg ikke meere været over, de Unge er mig for overgivne, og de Gamle for knurvorren, derfor vil jeg nu smukt skiötte mig selv, og ikke giöre mig Livet suurt paa mine gamle Dage.

Siette Scene.

Leander. Leonard. Hieronimus.

Pernille.

Pernille.

Nu er alting færdig, Dam-Brettet er sat til rette, og Flasken og Glasset staaer hos paa Bordet.

Hie-

— —

Hieronimus.

Ja saa lad os gaae. Jeg er ret bleven tör i min Hals af det meget jeg har snakket. Kom lad os drikke engang.

Syvende Scene.

Pernille allene.

Jeg har bestilt Hendrick her hid, og jeg skulde troe, at han vel ikke bliver meget længe borte. Det er et vanskeligt Arbejde jeg har paataget mig for hans Herre; jeg maae derfor i det mindste have noget paa Haanden til en Opmuntring förend jeg gaaer videre. Det er almindelig en Kammer-Piges Forretning at forføre sit Herskab, men da jeg skal stille mit Garn saaledes, at dersom den eene ikke snubler over det, saa skal den anden löbe i det, saa behöves der ogsaa stærke Driv-Fiædre til at sætte den Machine i Bevægelse. Jeg har tillige meere end een Aarsag, hvorfor jeg gierne vil have Lucilia af Huuset, hun har ald for gode Öyne og gielder meere hos min Frue end jeg vel kand lide, og har jeg först faaet hende af Veyen, saa skal alleting gaae langt bedre.

Ottende Scene.

Pernille. Hendrick.

Pernille.

Hvor Pokker kand du bie saa længe? mee-
ner

ner du at jeg har inter ander at bestille end gaae her og vente paa dig.

Hendrick.

Vær ikke saa vred min Höne, jeg kunde min Troe ikke komme för.

Pernille.

Ikke det, har du maaskee sadt paa Öret et Stæds i et Værtshuus?

Hendrick.

Ney saa min Troe har jeg ikke; du maae vide at jeg er en Karl, som har meer end en Ting at tage vare, og jeg maa mage det saa, at inter bliver forlömt.

Pernille.

Hvor mange Betieninger staaer du da i?

Hendrick.

For det förste er jeg min Herres Kammer-Tiener; dernæst hans Tiener naar han har mig nödig til at staae bag paa; i det övrige er jeg hans Skatmester, Casserer, Bogholder, Geheime Raad, og foruden alle disse Betieninger har jeg endda een, som giver mig meer at bestille end heele Resten.

Pernille.

Hvad er da det for een?

Hendrick.

Du veed mit Barn at alle store Hververe har deres Anbringere, og det er jeg iligemaade
hos

hos ham, thi i det mindste maae jeg give Anslaget til Récruiterne.

Pernille.

Giör J da god Fremgang i eders Hverving?

Hendrick.

Temmelig. Thi den forskrækkelige Hævn vi udöve imod dem, som ikke vilde lade sig overtale, sætter os i Respekt.

Pernille.

Hvori bestaaer den Hævn?

Hendrick.

Vi roeser os af deres Gunst hvor vi kommer, og siden vi er kommen for Orde, faa er der ingen som tvivler derom.

Pernille.

Men hvilke af disse Betieninger har da holdt dig saa længe oppe i Dag?

Hendrick.

Det kand jeg ikke faa just sige til hvilken det hörer, jeg troer at det endnu er een Betiening, som jeg ikke selv veed at give Navn, thi forst maatte jeg bie efter dette Brev til Lucilia, og dernæst maatte jeg forskaffe disse 50 Ducater, som er her i denne Pung til dig.

Pernille. (putter Pungen i Lommen.)

Siden du er Casserer faa vare de jo let bragt til Veye.

Hen-

Hendrick.

Ja men Casien var tom, thi den sidste Maaned af Qvartalet maae vi i det mindste laane os frem, og dersom de gode Israels Børn ikke vare, saa faae det fort ud mangen Gang, og jeg troer jeg har været hos 50 Stykker i Dag, for end jeg kunde faae disse 50 Ducater.

Pernille.

Ja Skatmesteren lætter nok ogsaa paa Casien.

Hendrick.

En Arbeyder er sin Løn værd, der kand altsaa ingen fortænke mig, at jeg tager Løn for mine mange Betieninger forud. Alt hvad jeg kand giøre er at naar vi fiden kommer i Kniibe, saa laaner jeg ham sine egne Penge, men for ikke at besvære min Samvittighed, saa tager jeg kun halv saa megen Rente som Jöderne.

Pernille.

En smuk Samvittighed! Men hvorfor tog du da ikke disse Penge i Dag i Stæden for at løbe saa længe efter dem?

Hendrick.

Fordi vi brugte dem til en Geburts Dags Foræring i Gaar, förend vi tænkte paa denne Udgift. Men hvad skal jeg berette min Herre, og kunde du ikke flye Frökenen Brevet imidlertid jeg er her, saa maaskee jeg fik Svar tilbage.

Per-

Pernille.

Ney det gaaer ikke an, thi Frøkenen sidder og spiller Schak. Du kand hilse din Herre og sige, at Brevet skal rigtig blive leveret. Han maae see til at finde paa et Erinde til at komme her i Morgen tiilig. Fruen, som gaaer filde til Sengs, staaer gemeenligen ogsaa filde op, imidlertid vil jeg bringe ham ind til Frøkenen, der kand han blive til Fruen er opstaaed, og saa kand han giøre hende sin Opvartning ved Nat-Bordet. Men beed ham for Alleting at han seer sig vel for, naar de ere begge tilstæde, at den eene ikke faaer Aarsag til at blive fortrydelig over den anden.

Hendrick.

Hvad Fanden seer du os an fore? Bilder du dig ind at vi ere Lærlinger, der ikke skulde kunde omgaaes toe Fruentimmere uden at den eene skulde blive fortrydelig over den anden? Ney, ney mit Barn, det er een af vore mindste Kunster, og jeg har seet min Herre imellem Fem eller Sex, hvoraf enhver i sit Hierte triumpherede over de andre. De smaae Forlystelser, som vi anstille, vare enhver i sær ham forbunden fore, og jeg kunde læse i enhvers Ansigt, det er for min Skyld, hvori de ogsaa alle havde lige stor Ret, thi det var et Liim der var smurt for en nye Fugl.

Pernille.

Ja, ja, siden J da ere saa kloge, saa vil jeg ikke spille mine Ord paa eder, men see til at jeg kand finde Leylighed til at flye Frökenen Brever.

Niende Scene.

Baronen. Hendrick.

Hendrick.

Det er dog nogle sære Dyr disse Fruentimere, saa snart man lader sig mærke med at man kand forrette det mindste uden deres Raad og Bieftand, saa giör de sig vrede. Men er det ikke min Herre jeg seer der? Hvor iald Verden kommer han fra!

Baronen.

Hendrick har du talt med Pernille?

Hendrick.

Ja jeg har Herre.

Baronen.

Skulde hun ikke kunde skaffe mig Lucilia i Tale?

Hendrick.

Ney det er umueligt. Thi for det første sidder Frökenen og spiller Schak, og for det andet saa veed jeg ikke meere at faae fat paa Pernille. Jeg ventede mindst deres Komme, men troede vist at de sad ved Siden af Leonore og
laae

lagde Grundvolden til at forskaffe Mandens Pande Prydelfer.

Baronen.

Den forbandede Kiærling den FrueWindevil, hun trak mig den dumme Eraste fore, og fadte ham til Leonores Partie. Det er sandt, hun bilder sig ind at være vissere paa hans Penge end paa mine, men hvor skulde jeg lee dersom Lykken, som gemeenlig föyer alle dumme Folk, vilde være ham saa gunstig, at han maatte vinde alle hendes Penge; og skeer det ikke, saa skal jeg dog nok vide at hævne mig, thi naar der engang ingen er, saa skal hun ikke faae mig til at spille med sig, om hun ogsaa revnede af Spille-Lyst. Imidlertid havde jeg dog een Fordeel derved, thi mig syntes at Leonore blev fortrydelig, da hun faae at jeg ingen Kort fik, hvilket er et rydelig Beviis at hun gierne havde seet det.

Hendrick.

Men hvorfor blev De der da ikke for at söge Leylighed til at tale med hende?

Baronen.

Af dig er dette et meget dumt Spörsmaal, thi naar jeg var bleven der, saa fulgte det jo af Fornödenheden, at jeg maatte sættes til et Partie, jeg gik altsaa bort, deels for at viise min Fortrydelse, og deels for at blive frie for at spille, thi naar jeg nu kommer igien saa er

alle Partierne inddeelte, og faa fætter jeg mig hos Leonore som for at see til. Da jeg nu var paa Veyen, falt det mig ind at gaae her hid i Haab at finde Pernille, som skulde skaffe mig fat paa Lucilia; til hvilken jeg da havde sagt, at den Smerte, som jeg havde følet over det at jeg ikke fandt hende hos Frue Windevil, havde forjaget mig af Selskabet, og min Længsel efter at see hende havde drevet mig herhid.

Hendrick.

Saa har De ret alvorlig Öye paa hende?

Baronen.

Er det ikke en kiön Pige?

Hendrick.

Ja det er rigtig nok at dette Spörsmal be-
svarer mit. Men vil De Egte hende?

Baronen.

Derfom jeg kand faae hende paa lettere Vilkaar, saa giör jeg det ikke, hvis ey, saa vil jeg ikke love for hvad der kand blive af. Mine Finanser begynder at staae paa slette Födder, og jeg trænger snart til en Kone, som kand sætte dem i Stand igien, Lucilia er riig, og derfom hun kand imodstaae mine Fristelser, saa meener jeg i Fremtiden ikke at have Aarsag til at frygte for at komme i den store Orden. Desforuden kommer jeg ved den Leylighed i Slægtskab med Leonore, denne Fortroelighed kand bane mig Veyen til en større, uden at Lean-
der

der og Lucilia kand fatte Mistanke derom, thi jeg nægter ikke, at det jo er mig langt meere derom at giöre, at jeg kand forføre Leonore end at Egte Lucilia. Men hvad har Pernille sagt?

Hendrick.

At hun rigtig nok skal flye Lucilia Brevet, og De maae giöre Dem et Erinde herhen i Morgen Formiddag, da hun först vil bringe Dem ind til Lucilia, og derfra til Leonore.

Baronen.

Det var got at jeg fik det at vide, nu kand jeg rette mine Anstalter derefter. Men kom og lad os gaae herfra, thi nu maae Spille-Partierne vel snart vare inddeelte.

Fierde Act.

Förste Scene.

Pernille allene.

Jeg troer de har i Sinde at blive ved Bordet i Nat. Det er snart paa de Tiider at min Frue kommer hiem, og derfom jeg ikke kand komme til at flye Lucilia Brevet i Aften, saa gaaer mit heele Anslag over styre i Morgen. Jeg maae desforuden gaae vaerlig tilværks med hende, thi hun er saa listig som en Slange, og med ald den Umage, jeg har gjort mig, har jeg endda ikke kundet vinde hendes Fortroelighed. Det skulde aldrig fortryde mig, derfom hendes egen Pige havde den, thi saa var det noget, som tilkom hende, men vi kand roese os ligemeget deraf begge Toe.

Anden Scene.

Lucilia. Pernille.

Lucilia. (uden at blive Pernille vaer)

I hvor meget end Leander vil tvinge sig, saa kand man dog tydeligen mærke hans Uroelighed, jeg blev siddende længere end jeg pleyer

pleyer, og gjorde mig ald oprænkelig Umage for at opmuntre ham, men det Smil, som han tvang sig til at viise, var blandet med saa rørende en Væmodighed, at jeg ikke kunde holde det længere ud, men maatte gaae min Vey.

Pernille.

Saa er Frökenen saa ömhiertet?

Lucilia.

See er J dér!

Pernille.

Ja jeg er saamænd. Men hvad har Herren at bekymre sig over?

Lucilia. (sagte)

Siden du har hört meere end jeg skiötte-
de om, saa skal du ogsaa faae Svar. (höyt)
Meener J da ikke, at det maae krænke en Mand
at see hans Kone har større Fortroelighed til
uværdige Personer end til ham, allerhelst da
han elsker hende saa inderlig.

Pernille.

Ja. Men hvem er de uværdige Personer?

Lucilia.

De, hvis fordærlige Raad hun følger.

Pernille.

Men Fruen begaaer jo intet u-ansændigt.

Lucilia.

Ney, men jeg veed dog ikke om det kand kaldes anstændigt at være paa Baller, Skuespil, Concerter, Spille-Assembleer og alle andre Forlystelser uden at have sin Mand med.

Pernille.

Det er jo hans egen Skyld, hvi følger han ikke med hende?

Lucilia.

Fordi hans Forretninger ikke tillade det.

Pernille.

Slige Mænd skulde lade blive at gifte sig, naar de ikke fandt for got at lade deres Kone gaae paa deres egen Haand, thi hvad skal de Stakler ellers tage dem til?

Lucilia.

En Kone, som har et stort Huus og Börn at passe paa, kand aldrig fattes Tiidsfordriv.

Pernille.

Nu kand jeg höre Frökenen skiamter, thi det er Forretninger for en Haandværksmands Kone.

Lucilia.

Har da andre Folk ingen Pligter at udöve?

Pernille.

Pligter! Frue-Pligter er at pynte sig, kiöre ud og forskaffe sig Tilbedere, thi det færter en Mand i Anseelse, man slutter strax at
der

der maade være noget got hos ham, siden hun har værdiget ham sit Val, og jeg kiender mange Mænd her i Byen, hvis Navn ingen havde vidst af at siige, derfom de ikke havde faaet de Koner, som de har.

Lucilia.

Det er i det mindste en Navnkundighed, som ikke duer meget, med mindre det var at hun ved sin Huuslighed og Vindskibelighed havde frelst ham fra Undergang.

Pernille.

Kiender Frökenen mange af dem?

Lucilia.

Ney desværre! de fleeste giöre sig en Ære af at være letfindige.

Pernille.

Det er Synd at misunde dem det. Lad dem fornöye sig mens de ere unge, den Tiid gaaer snart, og Alderen, som giör dem foragtede, er for Haanden förend man veed et Ord deraf.

Lucilia.

Det er deres Ungdoms Opförfel, som giör dem foragtede og vrantne med Aarene. Derfom de sögte fornuftige Beskiæftigelser, saa holt det Sindet i en ordentlig Munterhed; Legemet blev ikke svækket ved Nattevaagen og omfvarmen; de længtes ikke saa snart de een Tiime vare overladte til dem selv; de uskyl-

dige Forlystelser bleve virkelige Forlystelser, fiden de ikke vare en Sædvane, og en ærværdig Kone vilde endog blive agret med sine graae Haar, fordi hun var bleven agtbar ved det hun havde anvendt sin unge Aar nyttige. Thi veed J hvad det er, som gior et gammelt Fruentimmer foragtelig?

Pernille.

Ney.

Lucilia.

At hun vil skiule sin Alder. Saa snart det røde gaaer af Kinderne, saa skal Sminke-Flasken bøde paa dette Vanheld, Pomade-Krukken skal fordrive Rynkerne, Blye-Kamme og andet Diævelskab sværte Haaret; Ja det er jo en halsbrækkende Sag at siige til et Fruentimmer at hun er 30 Aar, thi hendes Alder er det eneste hun skammer sig ved, og er det ikke en hemmelig Tilstaaelse, at hun har ilde spilt Tiiden, og at hun blues ved at have været kommen til skiæls Aar og Alder for saa mange Tiider fiden.

Pernille.

Men vilde Frøkenen da at de stakkels Koner stedse skulde sidde indspærrede, og aldrig tage Deel i nogen slags Forlystelser?

Lucilia.

Ney, men det skal skee med Maade og i deres Mænds Selskab.

Per-

Pernille.

Derfor skulde Frøkenen tage sig en riig Mand, som ikke havde andet at bestille end at fornøye sin Kone.

Lucilia.

Slige Mænd ere rare at finde.

Pernille.

Da veed jeg dog een, som elsker Frøkenen hiertelig.

Lucilia.

Mig?

Pernille.

Ja han er saa forliebt, at jeg troede han døde af Glæde, derfom han kunde have Haab til at behage hende, og her har jeg et Brev fra ham til Frøkenen, som jeg har lovet at levere i hendes egen Haand.

Lucilia.

Og hvor har J torder understaae eder det?

Pernille.

Derfom Frøkenen havde hørt hvor inderlig han bad mig derom, hvorledes han beskrev den ulidelige Pine, han havde udstaaet siden han havde seet hende, hvor fortvivlet han blev da jeg afslog det, saa er jeg vis paa, at hun var bleven lige saa rørt som jeg, thi jeg kunde ikke sagt ham længere ney, om det ogsaa skulde kostet mit Liv.

Lu-

Lucilia.

Eders fornemste Aarsag tier J dog med.

Pernille.

Det er sandt, thi naar jeg ikke havde seet, at Frökenen kunde giöre sin Lykke derved, saa havde jeg min Troe aldrig taget mig det paa. Men det er en riig, fornemme, og vel-skabt Cavalier, og jeg troer aldrig, at der har været noget Menneske saa forliebt som han. See der Fröken! Læs nu Brevet, saa skal hun selv see om det ikke er som jeg siger.

Lucilia.

Bort med eders lumpene Brev, jeg tager ikke imod det.

Pernille.

Der er jo intet noget i at hun læser det, hun kand jo derfor giöre hvad hun vil.

Lucilia.

Jeg förer ingen Brev-Vexling med Fremmede.

Pernille.

Det har hun heller ikke nödig, thi vil hun ikke give det skriftlig, saa lader han sig gierne nöye med mundtlig Svar.

Lucilia.

Pröv ikke min Taalmodighed længere Pernille, vil J endelig have det befvaret, saa vil jeg slye Leander det, og saa kand J være vis paa at blive belønnet for eders Umage.

Per-

— —

Pernille.

Vil hun ikke, faa kand hun handle deri ligefom hun selv lyfter, jeg gjorde det for at tiene hende, det var alt hvad jeg havde der under. Men det kand jeg sige hende, at hun staaer sig i sit eget Lys, og at hun lever den Dag, at hun kommer til at bide sig i sine Fingre for det hun nu gjør.

Lucilia.

Gaae eders Vey, og lad mig være i Fred.

Tredie Scene.

Lucilia allene.

Hvilken uforskammet Pige! Dette Brev var vist nok fra Baronen, og hun var faa listig, at hun ikke vilde sige det i Haab, at jeg skulde spørge derom. Denne hans Opførsel kunde allene være nok til at fatte Affkye for ham. Hvor nedrigt maae dog ikke det Hierte tænke, der kand bestikke en gemeen Tieneste-Pige, for at vinde den Person, som han vil betroe sin Lykke og sin Families Ære. Jeg gad dog nok vidst hvad det er for en Mand som Leander vil tale med mig om. Leonards Opførsel har adskillige gange givet mig Aarsag til at troe, at han elskede mig. Skulde det vel være ham? Imidlertid veed jeg dog, at hvad enten det nu kommer af den Tanke, jeg har gjort mig derom, eller

ler af en anden mig selv ubekjendt Aarfag, faa
 fiiger mit Hierte mig, at det med Fornøyelse vil-
 de höre at det var faa.

Fierde Scene.

Lucilia. Leonard.

Leonard.

Deres Herr Fader var meget munter i Af-
 ten.

Lucilia.

Det er han gemeenligen alle tiider, han lar-
 ner nok lidt, men han meener intet Ont dermed,
 og endskiönt han undertiiden fkiælder mig Hu-
 den fuld, faa er jeg dog vis paa at han elsker mig
 hiertelig.

Leonard.

Giorde han ikke det, faa var han ikke allene
 Ubillig men endog Ufkiönfom.

Lucilia.

Det forstaaer sig. Men kand han ogsaa gi-
 ve mig et tydeligere Beviis paa hans Kiærlighed
 end den Glæde, han teede over at Leander vidste
 en Mand til mig.

Leonard.

Og hvad tænker de derom?

Lucilia.

Spörsmaal! Er jeg ikke Ung? Er jeg ikke
 Fruentimmer? og naar en Faër fornöyer sig i
 den

den Tanke at faae en Sviger-Sön, og have Haab om, at see sin Familie forplantet, bor da ikke en lydige Daatter glæde sig over, at hun kand være det lykkelige Middel til at forskaffe hendes Fader denne Fornøyelse.

Leonard.

Men dersom nu den Mand, som Leander vil foreslaae Dem, ikke meere kunde kaldes Ung, men var kommen til en moed Alder, var Alvorlig, og havde intet af dette flygtige og fremfusende Væsen, som gemeenligen behager Fruentimmerne, med hvad Öyne vilde De ansee ham?

Lucilia.

For en Philosoph er De temmelig nysgiærrig, og hvor kand De, som allestider bebreyder os stakkels Fruentimmere vore Skröbeligheder, være befængt i faa höy en Grad med een af dem, som De siiger der er os medfødt?

Leonard.

Det er ingen Nysgiærrighed, deylige Lucilia, det er den Andeel, jeg tager i Deres Velgaaende.

Lucilia.

Lige faa lidet som vi nogentid selv veed hvad vi vil, lige faa lidet kand jeg siige Dem, hvorledes jeg vilde ansee saadan en Mand, som De beskriver. Vi regieres af Indbildningen, og lige som han ligner det Begreb jeg har gjort mig om

om ham, derefter vil han forekomme mig
Tækkelig, eller Modbydelig.

Femte Scene.

Leander. Lucilia. Leonard.

Leander.

See see min gode Leonard, var det Brevet du
havde at ikrive? Saaledes skal jeg komme ef-
ter dig.

Lucilia.

Ja det har De Ret i. Skulde De nogenfinde
have troed, at han havde de skönneste Gaver
til en Catholsk Skrifte-Fader, men dersom han
var bleven saa stræng, som han er nysgiærrig,
saa havde han paalagt Poenitente endog for
Tankerne.

Leander.

Hvad er det du beskyldes for Leonard?

Leonard.

Beskyldningen er urigtig, med mindre at
den ömmeste Omhue for Lucilies Velfærd kand
fortiene det Navn.

Lucilia.

Hvad skal man kalde det at et Menneske sö-
ger efter Grund i et Bundlös Hav, og vil vide
Beskaffenheden af en Piges Hierte? Han staaer
her og giver mig en Beskrivelse over en Mand,

og

og vil at jeg paa hans Beskrivelse skal kunde si-
ge om han kunde hehage mig.

Leander.

Denne Trætte kand aldrig skilles bedre, end
naar jeg nævner Dem Manden som Leonard ta-
ler om. Og det er - - - - -

Lucilia.

Tys, tys Leander, ingen Poet har faa
stærk en Indbildnings-Kraft, som et Fruentim-
mer ved slig en Leylighed. Lad mig derfor i
det mindste fornöye mig i Nat med mine egne
Forestillinger.

Siette Scene.

Leander. Leonard.

Leonard.

Ak! Hierte Ven hvad skal jeg slutte heraf?

Leander.

At Lucilia har mærket din Kiærlighed, at
hun samtykker den, men at hun vil have Til-
staaelsen af din egen Mund. Og dersom mit
fönderslidte Hierte kunde föle nogen virkelig
Glæde, da vilde det være over at see min Ven
saa nær til at blive lykkelig.

Leonard.

Men hvorover er du da saa inderlig be-
drövet?

F

Lean-

Leander.

Kand du spørge derom? Du som veed hvor inderlig jeg elsker Leonore, du som i nogle Aar har seet mig i den allerstørste Lykfsalighed! O Himmel! Denne Kone, som var den kiærligste Egtefælle, den onmæste Moder, hun forandrer sig med et, bliver Lætsindig, Forsængelig, kort sagt et fuldkommen Modens Fruentimmer.

Leonard.

Men hun har jo dog ikke foretaget sig andet i Dag, end hvad hun har gjort i lang Tiid, og imidlertid har jeg dog aldrig seet dig i denne Tilstand forhen.

Leander.

Denne Tilstand har den gamle Hieronimi Tale sadt mig i, hvert et Ord af hans Mund var et Sting i mit Hierte, hvorved alle dets Aarer kom til at blode.

Leonard.

Men du veed jo, at det er en gammel Bulder-Basse.

Leander.

Det er sandt. Men han er oprigtig og ikke i Stand til at opspinde noget af sit eget Hoved, og derved har jeg indseet al min Ulykke.

Leonard.

Har du da Leonore mistænkt?

Lean-

Leander.

Jeg mistænke Leonore! Himlen bevare mig derfra! Ha! derfom jeg kunde mistænke hende, kunde jeg umuelig agte hende, og saa var jeg det ulykkeligste Menneske paa Jorden, Ney min Ven, et Hierte som mit kand ikke give Stæd til Mistanke, men vel til Frygt.

Leonard.

Og hvad frygter du da fore?

Leander.

For hendes gode Navn og Rygte. Verden er Ond og dømmer stedse det værste, og meener du vel, at alle de ulykkelige Creaturer, som formedelst deres Uforlygtighed er bleven til en Bye-Snak, skulde være virkelig lastefulde? Leonore er Dydig, og jeg er vis paa at hun haader Lasterne indtil Navnet; men hvad nytter det mig, derfom hendes Opførsel giver Anledning til at troe det som er tvert imod. Min Kiærlighed kand aldrig tillade mig at begegne hende anderledes end jeg giör, og vil da ikke den reenste og billigste Kiærlighed som et Hierte nogensinde har været indtaget af, forskaffe mig det affkyelige Navn af en troeskyldig Mand? Paa den anden Side er hendes Ære min, hun kand ikke sætte sin i Vove uden min maa lide derunder. Min Ære, som er den eneste der har været mægtigere end Leonore i min Siæl, den opoffer hun for en lætsindig For-

nøyelse, som jeg er vis paa at hendes Hierte aldrig kand tage Deel udi: Ak Leonard! beklag din Ven, du seer ham i den allergrueligste Tilstand, en Tilstand, som aldrig kand fattes af nogen uden den, der elsker sin Kone og sin Ære i den Grad som jeg, og seer dem begge i den forkrækkelige Fare, hvori mit ömme Hierte forestiller dem for min beængstede Siæl.

Leonard.

Men da Leonores Hierte, som du selv siger, er Got, da hun elsker Dyden og sin Mand, skulde hun da ikke kunde bringes fra den falske Afvey, og paa nye blive ført hen til sine Pligter.

Leander.

Det haaber jeg, og dette Haab er det eneste, som holder mig tilbage fra Fortvivlelsen. Derfom hun kunde see den Fare hun løber i, og som hendes Hiertes Ukyldighed forøger ved hvert et Trin hun gör; derfom hun kunde indsee det Bundløse Svelg af Fordærvelse, som ligger saa tæt for hendes Födder; saa er jeg vis paa at hun vilde grue, og ansee alle disse daarlige Forlystelser med Foragt. Men hvorledes skal det skee? Hun, som aldrig har kiendt Verdens Snarer, hun, som dömmet alle efter hendes eget Hierte, hun, som troer at min Kiærlighed til hende og hendes til mig er den sikkerste Slagbom for Bagvaskelsen; paa hvad Maade skal hun blive overtødet om den forföriske

riske Verdens Trækker, uden at det forhadte Ord af Myndighed og Tvang skal giøre en endnu skadeligere Virkning hos hende? Det er det, som hverken min Forstand eller min Kiærlighed kand sige mig. Imidlertid er Faren meget nær, thi faaer Bagvaskeren først udfspyed sin Gift, saa er alleting forloren for mig.

Leonard.

Sög at stille dit Hierte lidet tilfreds, saa er jeg vis paa at det vil indskyde dig de beste Midler. Men da det er filde, saa kom nu ind og slaae dig til Roelighed.

Leander.

Ak! Hvor skal et Hierte, som er sönderreven af tusinde Piinsler, finde nogen Roe!

Femte Act.

Förste Scene.

Leander allene.

Hvor forskrækkelig er ikke den Tilstand jeg befinder mig udi! Der er ingen Roe, ingen Hvile for mig at finde. Saa længe jeg var i Sengen gjorde jeg inter andet end slængte og kastede mig, nu jeg er kommen op, saa maae jeg foretage hvad jeg vil, saa forøger det kun min Pine. Mit elendige Hierte er sønderslidt at tusinde adskillige Bevægelser. Ære, Natur, og Kiærlighed, bestorme det vexelviis; Haab og Frygt kaster det frem og tilbage, ligesom et Skib der er overladt til Vindens og Bølgernes Magt. Ak Leonore! Ak min Daatter! Elendige Leander! Ald din Glæde er forsvunden. Dog alt Haab er endnu ikke ude. Jeg maae søge at fatte mig, det Anslag jeg har fore udkræver en ferm og standhaftig Siæl. Ak Leonore! Min dyrebare Leonore, dersom mit kiærlige Hierte ikke har gjort sig et falsk Begreb om din Dyd, og den Magt den har over dit Hierte, hvor lykkelig vil du da ikke giøre din Mand! En Mand, som allene önsker at leve for dig.

Men

Men har det bedraget mig, hvilken forskrækkelig Afgrund af Elendigheder, vil jeg da ikke blive styrtet udi! Pernille.

Anden Scene.

Leander. Pernille.

Pernille.

Hvad befaler Herren?

Leander.

Saa snart eders Frue er vaagen saa beed hende have den Godhed at komme ind til mig.

Pernille.

Det skal skee Herre.

Tredie Scene.

Leander allene.

Nu er Begyndelsen skeedt, og det er alene Himlen bekient hvad Udfaldet vil blive. Men jeg hörer nogen komme.

Fierde Scene.

Leander. Leonard.

Leander (gaaer Leonard i Møde.)

Ak Leonard!

Leonard.

Bevare os vel Leander, hvor kand en fornuftig Mand tage faaledes afftæd.

Leander.

Ak hierte Ven! Hvad Magt kand Fornuften have over et Hierte, der er et Rov for de heftigste Følelser af Kiærlighed og Ære!

Leonard.

Af Ære fiiger du, tag dig vel vare at du ikke strækker dine Begreber om den ald for vidt. Alle Yderligheder ere lastværdige, og en Dyd lader af at være det, faa snart man driver den over sine Grændser. Du fornærmer Leonore ved slige Talemaader lige faa høyt, som hun fornærmer dig ved sin letfudige Opførel. Din Ære har endnu ingen Skaar lidt, endskiönt hun er gaaed lidet videre end du kunde vente af hendes Dyd og gode Optugtelse. Men J ere ikke uden Skyld paa begge Sider, var hun tryg, faa var du sikker, hun overgav sig til Forlystelserne, uden at betænke Faren der følger med dem, du tillod det uden at frygte for at hun kunde besnæres af dem. Din kiærlige Omgang imod hende har ikke kundet lade hende falde paa de Tanker at hendes Opførel mishagede dig: Giv hende det tilkiende paa en Maade, som er eder begge anstændig, og søg at røre hendes Hierte, uden at fornærme hendes Empfindtlighed.

Lean-

— —

Leander.

Ja min Ven, jeg har fadt mig fore at tale med Leonore. Men falder denne Samtale ikke ud efter Önske, saa har du ingen Ven meere.

Leonard.

Hvorledes skal jeg forstaae det?

Leander.

Jeg har fattet et Anslag til at vise Leonore Pynten af den steyle Klippe hun staaer paa, og med Fornuftens stærke og Kiærlighedens rørende Stemme at kalde hende tilbage til sine Pligter, men derfor den ikke kand giøre sin forönskede Virkning i hendes Hierte, saa vil jeg forlade hende, mit Barn, min Ven og mit Fædreland, for at skiule min Skam, Kiærlighed og Græmmelse paa et öde og ubekient Stæd.

Leonard.

Jeg tvivler ingenlunde paa at dit Anslag jo vil lykkes; men ligesaa vel, som hun ikke paa engang, men lidt efter lidt fandt Behag i disse farlige Forlystelser, saa synes mig og, at du lidt efter lidt burde vænne hende fra dem. Med alle hendes gode Egenskaber er hun et Fruentimmer, der er at siige skröbelig, VerdensLokke-Mad er behagelig, dens Omgang til-

lokkende, og Exemplet, som de fleeste af hendes Køn giver hende, mægtig; ald dette kand mueligen endnu paa nogen Tiid blænde hende, indtil hun bliver tydeligere overbeviist. Og sæt ogsaa, at Leonore kunde gandske og aldeles forglemme sine Pligter, kand det da frietage dig fra dine, som du er din Daatter, dit Fædreneland og din Ven skyldig?

Leander.

At vænne hende efter Haanden fra denne fordærvelige Vey er for silde. En Dag, en Time, ja maaskee et eneste Öyeblik kand forspilde hendes gode Navn og Rygte, og saa er allering forloren for mig, thi det er alt hvad jeg frygter fore, som jeg sagde dig i Aftes. Mine Pligter imod min Ven skal jeg opfylde forend jeg reyser bort, ved at give ham Lucilia, hvis ömme og kiærlige Omgang kand forsode og erstatte ham en Vens Forliis. Og dersom J da undertiiden erindrer eder den Ulyksfelige, saa vil denne smertelige Erindring lindres ved den Forestilling, at det der forvoldre hans Elendigheder, er bleven eder til en Advarsel, som forsikrer eder om en bestandig og uafbrudt Lyksalighed. Hvad min Daatter anbelanger, da troer jeg, at jeg ved at overantvorde hende i Lucilies og dine Hænder,
har

har gjort meere for hende, end jeg ved min Nærvar else kunde udrette. Saa ofte mine Öyne faldt paa dette dyrebare Pandt af en reen og inderlig Kiærlighed, saa vilde det fornye Erindringen af min forsvundne Lykfsalighed, og jeg ikke være i Stand til at foretage noget andet, end at begræde hendes, min, og den ulykfsalige Moders Skiæbne. Mit Fædreneland taber heller intet andet ved mig, end en unyttig Byrde, med mindre at det kand regnes for en Forliis, at det ikke kom til at gjemme min Afke; thi de bittere Lidelser vilde vist inden en stakket Tiid brække dette piinte Hierte.

Leonard.

Ney Leander, du kiender ikke Leonard ret, dersom du troer at Lucilia kand erstatte din Forliis. Jeg elskede dig förend hende, og dersom jeg kand nyde den Lykfsalighed, at faae hende af din Haand, saa vil denne nye Forpligtelse, som du legger mig under, allene tiene til at forbinde os endnu stærkere med hinanden. Udfaldet af din Samtale med Leonore maae altfaa blive hvorledes den vil, saa er min Slutning denne, at intet skal skille os ad. Men at jeg vil følge dig i hvilken Part af Verden, som du vil vælge til dit Opholds-Stad.

Lean-

Leander.

O meere end troefaste Ven! Hvilken Tröst!
hvilket Haab giver det ikke min nedslagne
Siæl! Ney, Kiærlighed kand ikke være haar-
dere end Venfkab! Og skulde Konen svige
naar Vennen staaer fast! Men mig synes at jeg
hörer nogen röre sig i min Kones Kammer.
Imidlertid at jeg nu taler her med Leonore,
faa gaae du hen og aabenbar din Kiærlighed for
Lucilia, og i hvordan end min Skiebne vil
blive, faa skal det være mig en söd Tröst, der-
fom jeg kand giöre noget til at befordre din
Lykfalighed.

Leonard.

Ja, jeg vil gaae hen til Lucilia, og haaber
at alleting skal falde ud til det beste.

Femte Scene.

Leander. Leonore i en Morgen-Habit.

Leander. (affiides)

Retfærdige Himmel staae mig bie, og giv
mig Moed og Kraft til at udföre mit Foreha-
vende.

Leonore.

Pernille sagde mig at min söde Mand hav-
de begiert at tale med mig.

Lean-

Leander.

Ja jeg gjorde min Hierte, og jeg haaber at hun ikke er fortrydelig derover.

Leonore.

Jeg kommer med Fornøyelse. Men hvad har han ellers at befale?

Leander.

Intet. Jeg længtes allene efter at see hende, for at vide hvorledes hun befandt sig, og havde tilbragt sin Tiid i Gaar.

Leonore.

Ret fornøyet; og der fattedes mig intet uden hans Nærværelse.

Leander. (tager hendes Haand og kysser)

Hvor fød er ikke denne Tilstaaelse for mit elskende Hierte. Og min Leonore kand være forvissiet om, at jeg tilbringer alle de Öyeblikke, som jeg har tilovers fra mine Forretninger, og er berøvet min Allerkiærestes Nærværelse, med stor Misfornøyelse.

Leonore.

Men hvad fattes ham min Hierte, mig synes at han er uroelig?

Leander.

Nu jeg har hende hos mig, saa fattes mig intet.

Leonore.

Det er ikke saa i sig selv. Thi endskiönt min fromme Leanders Öyne stedse maae være

ven-

venlige, saa seer jeg dog ikke den tindrende Glæde som hans lykkelige Kones Nærværelse pleyer at forarsage, men i det Stæd viise de mig en Bekymring, som gaaer mig lige ind i Sielen.

Leander.

Siden hun er bleven det vaer, saa vil jeg ikke nægte det længere, at jeg er inderlig bedrøvet.

Leonore.

Og hvorover?

Leander.

Hvad kand det nytte hende at vide?

Leonore.

Sagde min Leander ikke i Gaar, at en Kone skulde være hendes Mands Trøst og troe Raad-givere, og dersom jeg nu ikke har Forstand nok til det sidste, saa lader det jo som om han tvivler om mit Hierte i det første, og derfor ikke vil udøse sine Bekymringer i min Barm.

Leander.

Det er ingen Tvivl om min Elskelige, men allene en Æmhed over hende der har paa-lagt mig denne Tavshed; jeg frygtede for at giøre Skaar i hendes Glæde, ved en Fortælling der maae røre et følende Hierte. Men siden hun forlanger det saa lad os sætte os ned, og saa skal hun faae Aarsagen at vide.

Leo-

Leonore.

Hiertelig gierne.

(De sætte sig.)

Leander.

Jeg haaber at min Leonore ikke bliver Jalous, naar jeg siiger hende, at min Bekymring reyser sig af en Besøgelse jeg har haft.

Leonore.

Af en Besøgelse?

Leander.

Ja min Hierte. I Gaar efter at hun var kiört ud, kom der en Ven ind til mig i mit Kammer; en Ven, som jeg har været forbunden med fra det første den kom paa Jorden, og som jeg efter min Leonore elsker høyere end nogen anden, ja, end meeré end Leonard selv. Denne uventede Komme foraarfagede mig en sód Fornøyelse, men dóm selv hvorledes jeg maatre blive til Mode, da jeg efter en kort Samtale blev vaer, at denne Ven stod færdig til at falde i den yderste Fordærvelse, det er at siige, ikke allene et ulykfaligt, elendigt og foragret Creatur her, men maaskee og hiffet. Intet er mægtig til at beskrive det jeg følede, Angest og Smerte betog mig saaledes at jeg neppe vidste af mig selv at siige, og fra det forkrækkelige Öyeblik af, har der hverken været Roe eller Life i min Siæl.

Lec-

Leonore.

Men hvad er Aarsagen til denne græffelige Ulykke?

Leander.

Den Elendige er falden i slette Hænder. Han seer og hører intet uden det som er skadeligt og fordærveligt, derved udryddes Dydens Sæd af hans Hierte og Lasternes fæste Rod. Han bliver bekiendt med dem förend han veed at nævne dem, og Uskyldigheden, som er faa stor en Lykfsalighed, bliver her en Snare, siden den forhindrer ham fra at see Faren.

Leonore.

Men er han da allerede Lastefuld?

Leander.

Ney. Men jeg skialver for Fremtiden.

Leonore.

Er der da intet Middel til at frelse ham?

Leander.

Jo. Og det er det som giör min Plage fuldkommen; siden hverken mine Kræfter eller mine Forretninger tillader mig det.

Leonore.

Men kand ingen anden giöre det?

Leander.

Jo vist. Men hvor skal man finde een der vil paaatage sig faa besværligt et Arbeyde? Faa har Kræfter dertil, og endnu færre Villien.

Imid-

Imidlertid veed jeg dog een, som Himlen selv synes at have dannet til denne prisværdige Gierning: Men jeg tør ikke begiære det af Frygt for Afslag.

Leonore.

Skulde der kunde findes saa umenneskeligt et Hierte, som kunde nægte sin Bistand i saa betydelig en Sag?

Leander.

Overvey allene min Hierte, at det er en Sag, som udkræver et Menneskes ganske Opmærksomhed. Den, der vil paatage sig denne Forretning, maae frasige sig alle andre Forlystelser, den maae giøre et Möysommeligt Arbeyde til en Fornøyelse, være ufortrøden ved alle de Vanskeligheder og Fortrædeligheder som der forefalder, og i sær ikke lade det blive halv fuldført. Døm nu selv deraf, om jeg tør vove at bede nogen om at paatage sig det, thi dersom den Person, som gjorde det, blev kiæd deraf, saa havde jeg ikke gjort andet end forøget det Onde, som jeg vilde forebygge, tillige med min egen Qval og Smerte.

Leonore.

Ak! Kand der findes en födere Fornøyelse, end at hielpe et vildfarende Menneske til rette! Hvad for en Forestilling kand ligne den at have

G

trok-

trukket en Siæl af Fordærvelfens Strube! Ved at faae Dyden i en andens Hierte oplives den i ens eget, og man belønnes rigeligen for ald sin Möye ved det den ufeylbarligen maae forskaffe os en trofast Ven. O min Leander! forföm intet Öyeblik, men tael til det lykfulige Menneske, som de holder værdig til faa söd en Beskiæftigelse.

Leander.

Ja min elskværdige Leonore, min dyrebare Kone, jeg vil tale, De giver mig Møed dertil. Det er Dem der kand redde min Ven, det er i Deres Siæl at den Dyd har Stæd, som kand oplyse hans, og danne den som den bör være. Men jeg har endnu een Frygt, jeg er bange at han ikke maatte blive det i Deres Öyne, som han er i mine, og at, naar De faaer ham at see, De da ikke vil værdige ham Deres Omhue.

Leonore.

Denne Frygt er ugrundet, det er mig nok at De elsker ham. Men hvor er han?

Leander.

Han er her i Huuset, men jeg vilde ikke sige det, förend jeg vidste om jeg kunde giöre mig Haab om Deres Biestand.

Leo-

Leonore. (reyser sig)

Kom min Leander, kom og föer mig hen til Deres Ven; jeg brænder af Begiærlighed efter at tiltræde en Forretning, som herefter skal blive ald min Fornøyelse.

Leander,

Ney min Hierte, bliv fiddende, jeg vil bringe min Ven her ind, men betænk, at af Maaden, min Ven imodtages paa, maae jeg domme om Deres Kiærlighed til mig. (i det han gaaer ud) Mit Hierte svæver imellem Frygt og Haab,

Leonore,

Hvilken söd Bevægelse er mit Hierte ikke fadt udi! Alle Forlystelser har dog intet faa rörende for et sölende Hierte, som den Fornøyelse at kunde giöre got; og den, som ikke kiender den, har aldrig smagt en sand Glæde. Men jeg hörer min Mand komme.

(Hun reyser sig for at gaae Leander i Möde, men i det hun bliver ham vaer, falder hun tilbage paa Stoelen.)

Retfærdige Himmel! hvad feer jeg!

(Leander kommer ind med et Barn, som han sætter paa Leonores Skiöd.)

G 2

Lean-

Leander.

Der har De min elendige Ven, som trænger til Deres Bistand. Værdiges at beskytte og ledsage denne lille Uskyldige, som Verdens forfængelige og daarlige Forlystelser har berøvet sin Moder. Hun overgiver den til Bøntienterne, hvis slette Opførel og onde Exempel udrydder Dydens Sæd af denne uskyldige Siæl. Ja den elskværdige Moder staaer selv paa den yderste Kant af Fordærvelfsens Klippe, ved at søge sin Lykfsalighed i Verdens farlige Omgang. De kand redde dem begge, thi ved at antage Dem denne Ulykfsalige, fører De Moderen tilbage til sine Pligter. Dersom De altsaa ikke vil giøre det for Dens egen Skyld, o faa giör det for den reene og oprigtige Kiærligheds Skyld, paa hvilken denne lille Forladte er et Pandt! Giör det for en Mands Skyld, som elsker Dem høyere end sig selv, og som ved Deres Afslag vilde blive styrtet i den yderste Fortvivlelse, fordi De hersker med en saa uindskrænket Magt over hans Siæl, at han aldrig kand finde Glæde i noget uden i Dem, og i at befordre deres Lykfsalighed.

(Leonore betragter ham og
Barnet stiltiende.)

Lean-

Leander.

Vil min Leonore ikke svare mig?

Leonore.

O hvad kanden Ulykfalig svare! Jeg indfeer min Vildfarelse, og det Bundlöse Svælg af Elendigheder, som jeg stod færdig til at styrte mig udi. Og hvorledes skulde jeg kunde føre denne lille Uskyldige paa Dydens rette Vey, jeg som uden at tænke derpaa, ja uden selv at vide det, var kommen paa saa farlig en Afvey. Jeg behøver selv Bieftand og en fornuftig Ledfagere, O min Leander! før du os dog begge, vi trænge begge lige høyt dertil; thi jeg maae med Skam og Smerte bekiende, at jeg uden din Hielp havdeværet forloren.

Leander.

O min Leonore! O du minevige elskede Kone! hvor sød er ikke denne Bevægelse for mit Hierte! O kom i din lykfalige Mands Arme.

Leonore.

Ney, lad mig for dine Födder erholde Forladelse for min Forseelse, min Lætsindighed var nær bleven en Ulykke for os alle, og jeg veed intet at siige til mit Forsvar, undtagen dette, at jeg lod mig føre bort af Daarlighedens Ström uden at mit Hierte var Laftværdigt, thi det har aldrig lader af at elske dig, og midt i alle mine

falske Fornøyelser sukke de det efter min Leander.

Leander.

Det har jeg aldrig tvivlet om, og derfor heller aldrig søgt at sætte Grændser for min Leonore: men da jeg saae, at hendes Hiertes Uskyldighed tillukte hendes Öyne for Faren, saavel i Henseende til hendes gode Navn og Rygte, som i at forfomme de Pligter, der er en dydig Kones sande Fornøyelse, saa tog jeg min Tilflugt til dette Middel for at aabne Öynene paa min Allerkiæreste.

Leonore.

Med hvilken Foragt anseer jeg ikke nu alle de barnagtige Forlystelser, jeg med saadan en Begiærlighed higede efter. Men tröst dette beængstede Hierte, som er Skamfuld og Vaandefuldt over sin Forblindelse. Siig om du endnu kand elske Leonore, siig om hendes Daarligheder ikke har berövet hende din Agt, siig om det var andet end en blot Medynk over hende, der bevægede dig til at drage hende fra Fordærvelsens Afgrund?

Leander.

Det er den ömmeste og heftigste Kiærlighed, som har dreven mig til det jeg har giort, og i Fald min Dyrebare havde fremtuuret i
fin

sin Forblindelse, saa havde baade min og hendes Ære maattet lide der under. Men med al den Magt, som Æren har over mig, saa havde den ikke bereed mig en grueligere Marter end den Kiærlighed, som jeg ved dette Favnetag forsikrer min Leonore at der skal brænde i mit Hierte, saa længe der er Liv og Aand i mig.

(De omfavne hinanden)

Leonore.

Hvorledes skal mit Hierte bære sin Lyk­salighed! (Hun slipper Manden og omfavner Barnet) Du lille Uskyldige! som var paa Veyen til at lide for din Moders Ubefindig­hed, med hvilken Glæde skal jeg ikke stræbe at opfylde de Pligter, som du har Rettighed til at kræve af mig, og vi har Aarsag til at haabe en lykkelig Fremgang deraf, siden en kiærlig Mand og en öm Fader vil med lige Omhue vaage over os begge! Men hvor er Lucilia? jeg bör iligemaade opreyse det farlige Exempel, som jeg har givet hende, og Leonard er vel ogsaa opbragt imod mig for den Kummer, jeg har forvoldet hans Ven.

Leander.

Leonard elsker Lucilia, og er gaaed hen for at aabenbare hende sin Kiærlighed, der-

som min Allerkiæreste nu vil give sit Samtykke til deres Forbindelse, saa forpligter hun baade mig og min Ven.

Leonore.

Med stor Fornøyelse. Kom og lad os gaae hen til dem.

Leander.

Hiertelig gierne. Men der seer jeg dem komme.

Siette Scene.

Leander. Leonore. Lucilia.

Leonard.

Leonore. (Löber Lucilia i Möde)

Kand min Lucilia endnu elske sin Leonore, som har kundet lade sig forblænde af en falsk Fornøyelse, men som vil stræbe ved sit Levnet i Fremtiden at udslætte denne Vildfarelse?

Lucilia.

Det Fruentimmer, som kand indsee og tilstaae at hun har faret Vild, besidder en langt større Fuldkommenhed end den, som aldrig har været paa Afveye. Elsk mig altsaa fremdeles som forhen, og vær forvisslet om, at
min

min Kiærlighed til dig er meget snarere for-
 öget end formindsket.

Leonore.

Skulde jeg have opvakt ulige Tanker om
 mig hos dem Leonard, saa haaber jeg at vin-
 de deres forrige Gunst igien ved at tilbyde
 dem min Hielp, i Fald de har den nödig
 hos Lucilia.

Leonard.

Jeg er Dem mangfoldig forbunden, og
 da det Venfkab, Leander bær for mig, har i
 Deres Öyne giort mig værdig til at eye saa
 stor en Skat, saa vil jeg udbede mig Deres
 Bieftand til at erholde Herr Hieronimi Sam-
 tykke, hvorpaa min Lykfalighed allene be-
 roer.

Leander.

Han har givet mig frie Hænder i denne
 Sag, jeg har altsaa sendt Bud efter ham, for
 at forestille ham sin Sviger-Sön.

Syvende Scene.

Leander. Leonore. Lucilia.

Leonard. Baronen.

Baronen.

Min smukke Frue! jeg kommer for at lade

Dem vide, at Falke-Jagten er bestilt til Klokken Tree.

Leonore.

Jeg er Dem forbunden, min Herre, for den Umage De har paataget sig, men jeg kand nok ikke benytte mig deraf, siden en langt sodere Fornøyelse neppe vil give mig Tiid dertil.

Baronen.

Hvori bestaaer den min deylige Frue?

Leonore.

I at opfylde mine Pligter imod min Mand, mit Barn, og mine Huus-Folk.

Baronen.

Har De Lyft til at skiamte? Jeg veed det ikke er noget som er Fruer anstændigt.

Leonore.

Det er dem ikke allene anstændigt, men endog en Skam for dem, som forsømmer det, og jeg takker Himmelen, at min Mand har aabnet mine Öyne til at indsee det.

Baronen.

Jeg önsker Dem til Lykke min Herre, siden jeg slutter, at De söger en Lyft i at have et Vidunder til Kone, og dersom De lod det giöre bekiendt i Adresse-Contoiret, at her var
et

et Fruentimmer, som vilde opfylde sine Pligter, saa var jeg vis paa, at der vilde komme endnu flere Mennesker for at see hende, end der løber efter lille Ane.

Leander.

Derfom alle nedrige og lumpne Gemytter vilde oprigtig tilstaae, hvor mange Fruentimmere de havde fundet af det Slags, i Stæden for at de paa en skammelig Maade befører dem, saa er jeg vis paa, at deres Tall vilde blive meget større, end man skulde tænke.

Baronen.

Jeg beklager Dem, min smukke Frøken, som har ingen af disse deylige Fornøyelser, som De kand anvende Deres Tiid til, thi nu kommer De næsten til at døe af Længsel her i Huuset.

Lucilia.

Det har jeg selv frygtet fore, og derfor seet mig om Raad i Tide, og Herr Leonard er saa artig og vil bære Omforg, for at jeg ikke skal længes.

Baronen. (sagte)

Hvad Diævelen vil det siige?

Otten-

Ottende og sidste Scene.

Leander. Leonore. Lucilia. Leonard. Baronen. Hieronimus.

Hieronimus.

Her er jeg nu. Ey see Madame! er J her, jeg troede ikke at J var i Huuse længere end J sov.

Leonore.

Jeg tilstaaer, Hierte Farbroder, at De paa nogen Tiid kand have haft Aarsag til at være misfornöyet med min Opførsel, men jeg haaber i Fremtiden at viise, at min Salig Fatters Lærdomme ikke haver været spilde paa mig.

Hieronimus.

Min Misfornöyelse kommer af det jeg elsker dig, for Resten kand jeg troe, at naar din Mand er fornöyet dermed, saa kand jeg sagtens være det. Men hvorfor har man sendt Bud efter mig?

Leander.

Min Herre, jeg har betient mig af den Ret, De har givet mig til at vælge Dem en Sviger-Sön, og det er ham, som jeg vilde have den Ære at forestille Dem.

Hie-

Hieronimus.

Ja det er altsammen got. Men det er dog vel ikke denne Meel-Sæk, thi saa bliver der min Troe slet intet af.

Leonard.

Det er mig, min Herre, som Leanders Godhed har givet Haab om at blive saa lykkelig. Og derfor De vil bekræfte min Lykfelighed, saa forsikrer jeg Dem, at jeg i min heele Livs Tiid vil erkiende denne Godhed med en skyldig Ærbödighed.

Hieronimus.

Hvad siiger du Lucilia?

Lucilia.

At jeg i alle Ting underkaster mig min Faders Villie.

Hieronimus.

Nu saa tag hende da. Det vil lætte en stor Steen fra mit Hierte, thi ingen veed, hvad en gifte færdig Pige er for en Byrde paa en Fader. Og nu herefter kand jeg, Himlen skee Tak! drikke min Flaske uden Bekymring.

Baronen.

Siden jeg er kommen saa beleylig til Ja-Ordet, saa haaber jeg ogsaa at blive een af
Bryl-

Bryllups Gæsterne; og jeg skal drikke Brude Parrets Sundhed af et got Hierte.

Leonore. (omfavner Lucilia)

Jeg vil være den første, som ønsker min Lucilia til Lykke ved denne Leylighed. Men tillad mig at lægge dette til, at et ungt Fruentimmers Dyd og Kiærlighed for hendes Mand ikke er tvende saa tilforladelige Skiltvagter, som man i Almindelighed troer, men at den Kone, som vil være virkelig Lykkelig, maae søge sin Lykkeligbed i at opfylde sine Pligter, og saa kand hun være forvissset om, at Verdens giftige Lokke-Mad vil stedse være bitter for hende.

Leander.

(Tager Lucilia og fører hen til Leonard)

Saa lykkelig en Dag som denne end er for mig, saa forøges min Glæde dog ved det, at jeg kand foreene tvende saa værdige Hierter. Hierte Ven! Annam her den største Skat af min Haand ved at tage imod en Værdig og Dydig Brud, og lær af mit Exempel, at naar en Kone er Dydig og Fornuftig, og Manden òm og kiærlig, da maae, om end skiondt hun undertiiden af Uforsigtighed kunde begaae smaa Skrøbeligheder, naar han alene

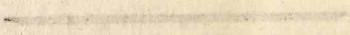
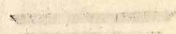
lene følger at rette hende med Kierlighed, og paa en anstændig Maade at viise hende sine Feyl, da maae, siger jeg, hans Røft blive dobbelt kraftig til at kalde hende tilbage til sine Pligter, deres Börn ikke allene et Pandt paa deres Kiærlighed, men end og et Baand til at sammenbinde deres Hierter endnu nøyere, hvorved Egte-Standen nødvendig maae blive den største Jordiske Lykfsalighed.

ENDE.

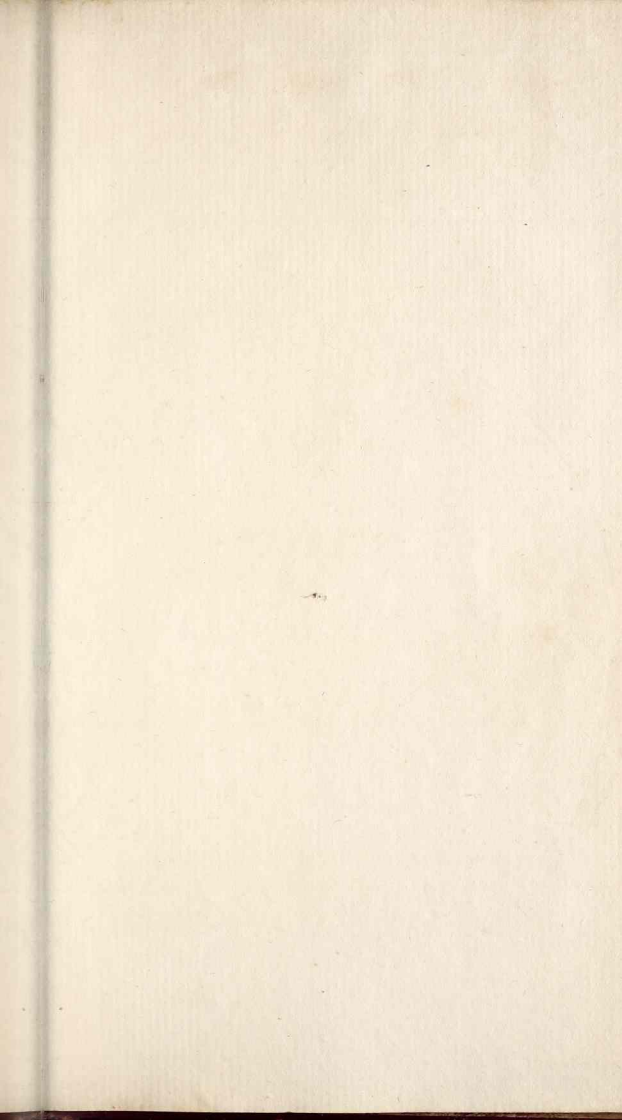
Imprimatur, B. MÖLLMAN.

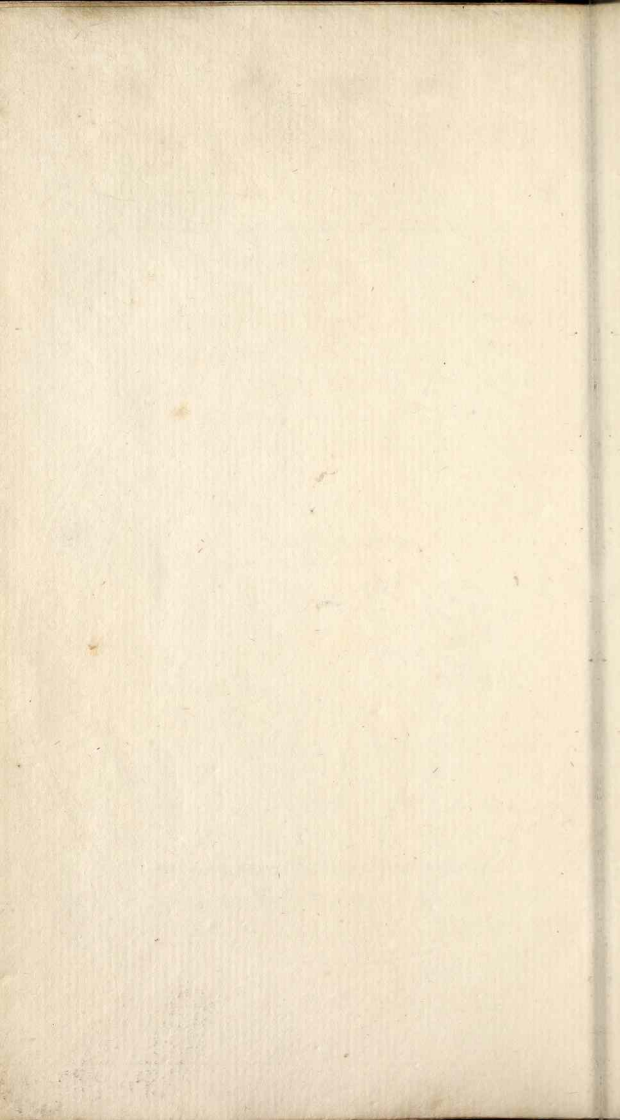
In demselben Jahre 1781
 kam ein andrer Brande an
 demselben Orte vor, der
 aber nicht so heftig war,
 als der vorhergehende.
 In demselben Jahre 1782
 kam ein dritter Brande
 an demselben Orte vor,
 der aber nicht so heftig
 war, als die vorhergehenden.

ENDE

Verkauft bey dem Buchhändler
 in der Stadt, bey der
 Hauptkirche, bey dem
 Rathhause, bey dem
 Markte, bey dem
 Thore, bey dem
 Walle, bey dem
 Grabe, bey dem
 Brunnen, bey dem
 Bache, bey dem
 See, bey dem
 Flusse, bey dem
 Meere, bey dem
 Himmel, bey dem
 Erden, bey dem
 Wasser, bey dem
 Feuer, bey dem
 Luft, bey dem
 Erde, bey dem
 Stein, bey dem
 Holz, bey dem
 Eisen, bey dem
 Kupfer, bey dem
 Zinn, bey dem
 Blei, bey dem
 Silber, bey dem
 Gold, bey dem
 Diamant, bey dem
 Smaragd, bey dem
 Rubin, bey dem
 Saphir, bey dem
 Topas, bey dem
 Perle, bey dem
 Schmelze, bey dem
 Glas, bey dem
 Porzellan, bey dem
 Fayence, bey dem
 Stein, bey dem
 Holz, bey dem
 Eisen, bey dem
 Kupfer, bey dem
 Zinn, bey dem
 Blei, bey dem
 Silber, bey dem
 Gold, bey dem
 Diamant, bey dem
 Smaragd, bey dem
 Rubin, bey dem
 Saphir, bey dem
 Topas, bey dem
 Perle, bey dem
 Schmelze, bey dem
 Glas, bey dem
 Porzellan, bey dem
 Fayence, bey dem

fol. 1122

